

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 17.12.2003
KOM(2003)796 lopullinen

2003/0307 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteisistä tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävistä puitteista (Europass)

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. TAUSTA JA TAVOITE

1.1. Poliittinen tausta

1. Viime vuosikymmenen aikana on niin jäsenvaltioissa kuin Euroopan laajuisestikin kiinnitetty yhä enemmän huomiota tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyteen sekä opiskelun että työelämän näkökulmasta. Selkeyden puutetta on usein pidetty esteenä – koulutukseen tai ammatillisiin tarpeisiin liittyvälle – liikkuvuudelle ja joustavuuden lisäämiselle Euroopan työmarkkinoilla. Tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia on selkeytettävä, jotta voidaan lisätä ja parantaa liikkuvuutta maiden ja alueiden taikka toimialojen ja yritysten välillä ja helpottaa siirtymistä opiskelusta ja työelämään. Kaiken taustalla on elinikäinen oppiminen.

Näitä kysymyksiä on korostettu erityisen voimakkaasti ja selvästi maaliskuussa 2000 Lissabonissa pidetystä Eurooppa-neuvoston kokouksesta lähtien. Puheenjohtaja nosti tuolloin päätelmissään **pätevyysvaatimusten avoimuuden** yhdeksi kolmesta päätekijästä pyrittäessä saattamaan paremmin yhteen koulutusjärjestelmät ja toisaalta osaamisyhteiskunnan vaatimukset paremmasta työllisyystasosta, laadukkaammasta työstä ja elinikäisestä oppimisesta¹. Päätelmissä suositeltiin erityisesti yhteisen eurooppalaisen ansioluettelomallin kehittämistä ja Euroopan laajuisen opiskelumahdollisuuksien tietojärjestelmän perustamista². Nämä toimet on sittemmin toteutettu.

Kaksi vuotta myöhemmin Barcelonassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto antoi tukensa tavoiteraportin jatkotoimia koskevalle työohjelmalle ja asetti tavoitteeksi, että eurooppalaisista koulutusjärjestelmistä tulee laatunsa puolesta maailmanlaajuisia esikuvia vuoteen 2010 mennessä. Sitä varten Eurooppa-neuvosto kehotti ryhtymään **lisätoimiin: olisi otettava käyttöön välineitä, joilla varmistetaan tutkintojen ja pätevyyksien avoimuus**. Välineisiin kuuluvat eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä ECTS, tutkintojen ja todistusten liitteet sekä eurooppalainen ansioluettelo³.

2. Eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen toteuttamisesta 21. marraskuuta 2001 antamassaan tiedonannossa⁴ komissio käsitteli näitä asioita otsakkeen *Oppimisen arvottaminen* yhteydessä. Siinä komissio korosti, että selkeyttä lisäävät välineet auttavat ihmisiä saamaan taitonsa tunnustetuiksi, olivatpa he hankkineet ne virallisten oppimisjärjestelmien puitteissa tai niiden ulkopuolella.

Opiskelijoiden, koulutuksessa olevien, vapaaehtoisten, opettajien ja kouluttajien liikkuvuudesta Euroopan yhteisössä 10. heinäkuuta 2001 antamassaan suosituksessa 2001/613/EY⁵ Euroopan parlamentti ja neuvosto tukivat selkeyttä

¹ Lissabonin Eurooppa-neuvosto, 23.–24. maaliskuuta 2000. Puheenjohtajan päätelmät, kohta 25.

² Puheenjohtajan päätelmät, kohdat 26 ja 29. Ploteus-portaalista kerrotaan jäljempänä kohdassa 1.2, ja eurooppalainen ansioluettelon malli kuuluu tässä ehdotettaviin toimintapuitteisiin sisällytettäviin asiakirjoihin.

³ Barcelonan Eurooppa-neuvosto, 15.–16. maaliskuuta 2002. Puheenjohtajan päätelmät, kohta 44.

⁴ KOM(2001) 678 lopullinen.

⁵ EYVL L 215, 9.8.2001, s. 30.

lisäviiden asiakirjojen käytön edistämistä ja yleistämistä tavoitteena ns. eurooppalaisen pätevyysalueen luominen. Joitakin tähän liittyviä toimenpiteitä on sisällytetty liikkuvuutta koskevaan toimintasuunnitelmaan, jolle Nizzan Eurooppa-neuvosto antoi joulukuussa 2000 tukensa⁶.

Ammattitaitoa ja liikkuvuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta antamassaan tiedonannossa⁷ komissio piti tarpeellisena, että liikkuvuuden helpottamiseksi eri aloilla ja niiden välillä olisi vuoteen 2003 mennessä kehitettävä ja otettava käyttöön tutkintovaatimusten avoimuutta ja siirrettävyyttä tukevia välineitä. Lisäksi olisi perustettava liikkuvuutta koskeva täyden palvelun tietopiste osaksi laajempaa eurooppalaista verkkoa, jonka kautta kansalaiset saavat vaivatta kattavia tietoja keskeisistä työpaikkoihin, liikkuvuuteen, opiskelumahdollisuuksiin ja tutkintojen selkeyteen liittyvistä seikoista Euroopassa. Ammattitaidosta ja liikkuvuudesta 3. kesäkuuta 2002⁸ ja elinikäisestä oppimisesta 27. kesäkuuta 2002⁹ antamissaan päätöslauselmissa neuvosto kehotti lisäämään yhteistyötä mm. sitä varten, että luotaisiin jo käytössä oleviin välineisiin perustuvat puitteet selkeydelle ja tunnustamiselle.

3. Kahden viime vuoden aikana on saatu käyntiin prosessi, jolla pyritään lisäämään yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla. Tämä korkea-asteen koulutuksen ”Bolognan prosessista” innoituksensa saanut prosessi perustuu kahteen linjanvetoasiakirjaan: 30. marraskuuta 2002 annettuun Kööpenhaminan julistukseen¹⁰ sekä 19. joulukuuta 2002 annettuun neuvoston päätöslauselmaan¹¹ ammatillisen koulutuksen tehostetun yhteistyön edistämisestä Euroopassa. Kööpenhaminan julistuksessa kehoitettiin nimenomaisesti lisäämään **”ammattillisen koulutuksen avoimuutta käyttämällä ja järkeistämällä viestintävälineitä ja -verkkoja, esimerkiksi yhdistämällä olemassa olevat välineet, kuten eurooppalainen ansioluettelo, tutkintojen ja todistusten liitteet, kieliä koskeva yhteinen eurooppalainen viitekehys ja EUROPASS-todistus, yksin puitteisiin”**.
4. Tämän päätösehdotuksen tavoitteena on perustaa tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävä yhteinen järjestely, jota edellä mainitussa neuvoston päätöslauselmassa tuetaan. Päätöksessä säädetään lisäksi tarvittavista toimeenpano- ja tukitoimista. Johtavina periaatteina ovat järkeistäminen ja koordinointi, ja niitä sovelletaan selkeyttä lisääviin asiakirjoihin, niiden käytöstä vastaaviin elimiin ja asiaan liittyviin verkkoihin.

Päätösehdotuksessa osoitetaan yhteisön rahoitustukea vain kehittämisvaiheeseen (2005–2006). Komission aikomuksena on, että seuraavina vuosina tukea myönnettäisiin ehdotettujen, valmisteilla olevien koulutusalan uuden sukupolven ohjelmien yhteydessä.

⁶ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 14. joulukuuta 2000 antama päätöslauselma liikkuvuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta (2000/C 371/03), EYVL C 371, 23.12.2000, s. 4.

⁷ KOM(2002) 72 lopullinen, 13.2.2002.

⁸ EYVL C 162, 6.7.2002, s. 1.

⁹ EYVL C 163, 9.7.2002, s. 1.

¹⁰ Kööpenhaminassa 29.–30. marraskuuta 2002 kokoontuneiden Euroopan unionin ammatillisesta koulutuksesta vastaavien ministerien ja Euroopan komission julistus ammatillisen koulutuksen tehostetusta yhteistyöstä Euroopassa.

Katso http://europa.eu.int/comm/education/copenhagen/index_en.html.

¹¹ EUVL C 13, 18.1.2003, s. 2.

1.2. Tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeys

1. Tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeys on eri asia kuin tutkintojen muodollinen tunnustaminen. Selkeydenlisäämishalujen taustalla on tunnustaminen laajemmassa, yhteiskunnallisessa mielessä: tavoitteena on parantaa sekä tutkintojen että pätevyyskysymysten ymmärtämistä ja arvostusta työmarkkinoilla. Avoimuus tai selkeys ei merkitse automaattisesti tunnustamista oikeudellisessa mielessä, vaikkakin tällainen tunnustaminen toki edellyttää riittäväntasoisista selkeyttä.
2. Tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeys on viime vuosina ollut nimenomaisena tavoitteena eräissä eurooppalaisissa aloitteissa.
 - Korkea-asteen koulutus on osoittautunut suosituimmaksi alaksi pyrkimyksille parantaa tutkintojen selkeyttä ja vertailtavuutta. Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä ECTS perustettiin Euroopan tasolla 15 vuotta sitten ensimmäiseen Erasmus-ohjelmaan kuuluvaksi kokeilujärjestelmäksi. Sitä käyttää Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella nyt yli tuhat korkea-asteen oppilaitosta, joihin lukeutuu korkeakoulujen lisäksi myös muita laitoksia¹². Vuonna 1999 eurooppalaiset opetusministerit käynnistivät ns. Bolognan prosessin, jonka tavoitteena oli lähentää korkea-asteen eri koulutusjärjestelmien rakenteita yhteisiin periaatteisiin ja tavoitteisiin perustuvilla vapaaehtoisilla uudistuksilla¹³. Järjestelmän 31 osallistujamaahan on kuhunkin perustettu akateemisen tunnustamisen keskus (NARIC-keskus)¹⁴.
 - Euroopan komissio, Euroopan neuvosto ja UNESCO ovat laatineet likeisesti ECTS-järjestelmään liittyvän asiakirjan: tutkintotodistuksen liitteen (Diploma Supplement). Kaikilla korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella tehdyn yleissopimuksen¹⁵ allekirjoittajamailla on velvollisuus edistää sen käyttöä. Sitä on suositeltu myös mm. vuonna 1999 annetussa Bolognan julistuksessa samoin kuin neuvoston ja Euroopan parlamentin vuonna 2001 liikkuvuudesta antamassa suosituksessa¹⁶. Käyttö on yleistymässä korkea-asteen oppilaitoksissa Euroopassa ja laajemmaltikin¹⁷, ja monessa maassa sitä tuetaan lainsäädännöllä. Euroopan opetusministerit kokoontuivat syyskuussa 2003 Berliinissä pidettyyn konferenssiin, jonka aiheena oli eurooppalaisen korkea-asteen opetuksen alueen luominen. Ministerit asettivat tavoitteeksi, että vuodesta 2005 kaikki valmistuvat opiskelijat saisivat automaattisesti ja maksutta tutkintotodistuksen

¹² Katso http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/ects_fi.html ja <http://www.enic-naric.net>.

¹³ Katso http://europa.eu.int/comm/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html.

¹⁴ Katso <http://www.enic-naric.net>.

¹⁵ Hyväksytty Lissabonissa 11. huhtikuuta 1997 (UNESCO, European Treaty Series No. 165). Neuvosto oli pyytänyt asiakirjan laatimista yhteisön tasolla vuonna 1996 antamissaan päätelmissä muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen akateemisen tunnustamisen ja ammatillisen tunnustamisen yhteisvaikutuksista yhteisössä (EYVL C 195, 6.7.1996, s. 6).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 10. heinäkuuta 2001, opiskelijoiden, koulutuksessa olevien, vapaaehtoisten, opettajien ja kouluttajien liikkuvuudesta Euroopan yhteisössä, EYVL L 215, 9.8.2001, s. 30.

¹⁷ Katso http://europa.eu.int/comm/education/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html.

liitteen, joka on laadittu jollakin Euroopassa laajasti käytetyllä kielellä¹⁸. Komissio puolestaan on ryhtynyt myöntämään Diploma Supplement -merkkejä vaatimukset täyttävälle korkea-asteen oppilaitoksille.

- Vuodesta 2000 on Europass-todistukseen voitu kirjata yhteisesti sovitussa muodossa sellaiset liikkuvuuteen liittyvät kokemukset, jotka täyttävät joukon yhteisiä kriteerejä: osan koulutuksesta on tapahduttava työympäristössä. Europass-todistus luotiin erityisellä neuvoston päätöksellä¹⁹, ja sitä sovelletaan ETA-maissa. Todistuksen kolmena ensimmäisenä käyttövuonna myönnettiin 18 osallistujamaassa noin 50 000 Europass-todistusta.
- Neuvosto tuki eri jäsenvaltioiden tutkintojärjestelmien ja itse tutkintojen keskinäistä ymmärtämistä edistäviä pyrkimyksiä 3. joulukuuta 1992 antamassaan päätöslauselmassa²⁰, ja 15. heinäkuuta 1996 antamassaan päätöslauselmassa²¹ se halusi parantaa nimenomaan ammattikoulutuksesta annettavien todistusten luettavuutta. Konkreettisesti asiaa on edistetty komission ja Cedefopin aloitteesta vuonna 1998 perustetun, ammatillisten tutkintojen selkeyttä käsittelevän foorumin puitteissa. Foorumiin osallistuu jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja komission nimeämiä jäseniä, ja se on tehnyt selkeyskeskustelusta johdonmukaisempaa ja näkyvämpää. Foorumi on antanut joitakin käytännön suosituksia, jotka on otettu osaksi laajempia säädöksiä. Juuri foorumi alun perin ehdotti ammattitutkintotodistusten liitteitä, eurooppalaista ansioluetteloa sekä tutkintoihin liittyviä kansallisia yhteyspisteitä, joita kuvaillaan seuraavissa kappaleissa.
- Kaikissa jäsenvaltioissa kehitellään yhteisen mallin mukaisia tutkintotodistusten liitteitä, joissa selvitetään, mitä taitoja jonkin tutkinnon saamiseksi on täytynyt osoittaa ja miten mikin tutkinto sijoittuu maan koulutusjärjestelmässä²². Neuvoston ja Euroopan parlamentin vuonna 2001 liikkuvuudesta antamassa suosituksessa suositellaan liitteiden myöntämistä ammatillisiin tutkintotodistuksiin.
- Ansioluettelon yhteinen eurooppalainen malli on ollut saatavana Internetissä ja paperiversiona maaliskuusta 2002 lähtien²³. Nimensä mukaisesti ansioluettelo on henkilökohtainen asiakirja, jonka haltija täyttää. Lissabonissa vuonna 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston nimenomaisesta pyynnöstä²⁴ komissio määritteli sen muodon asiasta antamassaan suosituksessa²⁵. Cedefopin

¹⁸ Konferenssin kommunikea.

Katso http://www.bologna-berlin2003.de/en/communique_minister/index.htm.

¹⁹ Neuvoston päätös 1999/51/EY, tehty 21. joulukuuta 1998, vuorottelu- ja erityisesti oppisopimuskoulutusta koskevien eurooppalaisten koulutusjaksojen edistämisestä, EYVL L 17, 22.1.1999, s. 45.

Lisätietoja: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/europass/index_fi.html.

²⁰ EYVL C 49, 19.2.1993, s. 1.

²¹ EYVL C 224, 1.8.1996, s. 7.

²² Katso <http://www.cedefop.eu.int/transparency/certsupp.asp>.

²³ Katso <http://www.cedefop.eu.int/transparency/cv.asp> tai <http://europa.eu.int/eures>.

²⁴ Lissabonin Eurooppa-neuvoston päätelmät, kohta 26.

Katso <http://ue.eu.int/fi/Info/eurocouncil/index.htm>.

²⁵ Komission suositus, annettu 11. maaliskuuta 2002, ansioluettelon yhteisestä eurooppalaisesta mallista, K(2002) 516, EYVL L 79, 22.3.2002 s. 66.

verkkosivuilta ladattiin maaliskuun 2002 ja syyskuun 2003 välisenä aikana yli 500 000 ansioluettelomallia.

- Kaikkiin jäsenvaltioihin on perustettu tai perusteilla ammatillisten tutkintojen kansallinen keskus, joka toimii ensimmäisenä ja pääasiallisena yhteyspisteenä kaikissa tutkintoja koskevissa asioissa²⁶. Keskusten perustamista suositeltiin neuvoston ja Euroopan parlamentin liikkuvuudesta antamassa suosituksessa.
 - Merkittävän panoksen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen avoimuuden saralla antavat tiedotus- ja ohjauspalvelut, jotka auttavat kansalaisia ja toimijoita ymmärtämään muiden maiden koulutus- ja tutkintojärjestelmiä ja toimimaan niiden parissa. Tällaista toimintaa harjoittaa koko Euroopassa etenkin Euroguidance-verkko²⁷, joka perustettiin Petra-ohjelman yhteydessä ja saa nyt osarahoitusta Leonardo da Vinci -ohjelmasta. Euroguidance-verkon tehtäviin kuuluu muiden muassa sisällön tuottaminen Ploteus-portaaliin²⁸, joka on maaliskuusta 2003 tarjonnut kansalaisille mahdollisuuden etsiä tietoja oppimismahdollisuuksista Euroopassa ja auttaa heitä löytämään tiensä muiden maiden koulutusjärjestelmissä. Ploteus – joka lisäksi toimittaa tiedot oppimismahdollisuuksista Eurooppalaiselle ammatillisen liikkuvuuden portaaliin²⁹ – on ensimmäinen askel pyrkimyksissä luoda eurooppalainen oppimismahdollisuuksien tietopalvelu, jonka Lissabonissa vuonna 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätelmissään pyysi kehittämään. Tietopalvelua kehitetään tekemällä eri maiden palveluista yhteentoimivia koko Euroopassa.
3. Erityisesti kielitaitoon liittyvät Euroopan neuvoston laatimat kieliä koskeva yhteinen eurooppalainen viitekehys ja eurooppalainen kielisalkku. Viitekehys on väline, jolla asetetaan selkeät kielitaitotasot oppimisen eri vaiheille ja jolla voidaan arvioida tuloksia kansainvälisesti vertailukelpoisella tavalla. Kehyksen käyttö yleistyy: eri maat käyttävät sitä opetussuunnitelmiansa uudistamisessa ja kansainväliset yhteenliittymät kielitaitotodistusten vertailussa. Eurooppalainen kielisalkku on yhteiseen viitekehukseen perustuva asiakirja, johon kansalaiset voivat kirjata kielitaitonsa ja siihen liittyvät kokemuksensa. Euroopan neuvoston jäsenmaat laativat erillisiä tarkemmin määriteltäviä salkkuja, joissa otetaan huomioon oppijoiden ikä ja maan oma tilanne ja samalla noudatetaan yhteisiä periaatteita ja ohjeita³⁰.
4. Osana vuoropuheluaan Euroopan tason työmarkkinaosapuolet sopivat helmikuussa 2002 puitteista ammattitaidon ja -pätevyuden elinikäiseen kehittämiseen liittyville toimille³¹. Yhdeksi neljästä yhteisen vastuun periaatteeseen pohjaavasta ensisijaisesta toiminta-alueesta vahvistettiin ammattitaidon ja -pätevyuden tunnustaminen. Työmarkkinaosapuolet korostivat tarvetta parantaa tutkintojen ja todistusten selkeyttä ja siirrettävyyttä keinoina helpottaa maantieteellistä ja ammatillista liikkuvuutta ja tehostaa työmarkkinoiden toimintaa. Lisäksi ne

²⁶ Katso <http://www.cedefop.gr/transparency/refpoint.asp>.

²⁷ Katso <http://www.euroguidance.org.uk/>.

²⁸ Katso <http://www.ploteus.net>.

²⁹ Katso <http://europe.eu.int/eures>.

³⁰ Katso <http://www.culture.coe.int/portfolio>.

³¹ EAY, UNICE/UEAPME, CEEP, ”Framework of actions for the lifelong development of competencies and qualifications”, 14. maaliskuuta 2002. Teksti on luettavissa organisaatioiden verkkosivuilla osoitteissa <http://www.etuc.org>, <http://www.unice.org>, <http://www.ueapme.org> ja <http://www.ceep.org>.

sitoutuivat syventämään vuoropuheluaan ja osallistumaan näistä asioista käytäviin keskusteluihin.

5. Edellä mainittujen eurooppalaisten välineiden ja aloitteiden (jotka on kehitetty ja joista on sovittu Euroopan tasolla mutta joiden käyttö ja täytäntöönpano riippuu jäsenvaltioiden vapaaehtoisista toimista) lisäksi on kehitetty runsaasti selkeyteen liittyviä välineitä kansallisella ja paikallisella tasolla samoin kuin yritysmaailmassa. Näitä ovat mm. ”taitopassit” – kuten Euroopan metallialan yritysten yhdistyksen (European Metal Union) metallialan koulutettujen työntekijöiden liikkuvuutta helpottamaan kehittämä EMU-Pass³² –, erilaiset arviointityökalut samoin kuin lukuisat ammattiprofiilit, ammattipätevyyksiin liittyvät järjestelmät sekä verkkopohjaiset tietopalvelut.

Vastaavanlaisia välineitä on kehitetty myös Leonardo da Vinci -pilottihankkeiden yhteydessä. Yhden hankkeen perusteella kehitettiin eurooppalainen tietokoneajokortti ECDL, laajalti tunnettu eurooppalainen asiakirja, jolla sen haltija voi osoittaa tietokoneen käyttöön liittyvät taitonsa³³. Toisen hankkeen tuloksena perustettiin Estia-verkkosivusto, jossa annettiin tietoja monien Euroopan maiden koulutus- ja tutkintojärjestelmistä ja jota käytettiin Ploteus-portaalin asiaa koskevan osion pohjana³⁴. Eräässä Leonardo da Vinci -ohjelman ensimmäisestä vaiheesta osarahoitusta saaneessa projektissa osittain jo ennakoitiin nykyistä Europass-todistusta, ja ohjelman toisessa vaiheessa oli kahdessa projektissa tavoitteena todistuksen käytön kohdennettu edistäminen³⁵.

1.3. Tavoite

1.3.1. Yhteisen selkeyttä lisäävän järjestelyn tuoma lisäarvo kaikelle koulutukselle

1. Kuten aiemmin todettiin, kansalaisten käytettävissä on jo joukko koulutukseen liittyviä välineitä: yhteinen eurooppalainen ansioluettelon malli, tutkintotodistuksen liite sekä Europass-todistus. Eri maiden viranomaiset kehittelevät todistusten liitteitä ja eurooppalaisia kielisalkkuja Euroopan tasolla sovittujen mallien pohjalta. Kansalaisille on tarjolla myös ohjaus- ja tietopalveluja. Lisäarvoa tarjoaisivat kuitenkin järjeistämisen- ja yksinkertaistamistoimet, joiden tueksi annettaisiin lainsäädäntöä yhteisön tasolla ja joilla pyrittäisiin koordinoimaan ja sujuvoittamaan eri välineiden käyttöä.
2. Edellä luetellut asiakirjat on laadittu tiettyjä erityisiä tarpeita silmällä pitäen ja eri järjestelyjen kautta, joten ei ole yllättävää, että niiden hallinnosta ja käytön edistämisestä huolehtivat eri tahot. Ne joille Europass-todistus on tuttu eivät välttämättä tunne eurooppalaista ansioluetteloa tai tutkintotodistuksen liitettä. Tämä koskee sekä hakijoita, jotka eivät ehkä pysty täysin hyödyntämään todellisuudessa olemassa olevia välineitä, että hakemusten arvioijia – vaikkapa työnantajia –, jotka

³² Katso <http://www.emu-pass.com>.

³³ Katso <http://leonardo.cec.eu.int/pdb>, nro 1480 (1995–1999) ja <http://www.ecdl.com>.

³⁴ Katso <http://leonardo.cec.eu.int/pdb>, nrot 3651, 36041 ja 76330 (1995–1999) sekä <http://www.estia.educ.goteborg.se>.

³⁵ Katso <http://leonardo.cec.eu.int/pdb>, nro 65627 (1995–1999) (<http://www.europass-formation.org>); ”Europathway and Europass”, nro 115700 ja ”Pro-Europass”, nro 126609 (2000–2006) (<http://www.amiedu.net/europass>).

eivät välttämättä ymmärrä näiden välineiden roolia hakemusten tukijoina ja selkeyttäjinä.

Vaikka asiakirjat ovat erillisiä ja niistä kullakin on omat erityiset piirteensä, tarkoitus niillä on sama: auttaa ihmisiä osoittamaan pätevyytensä ja taitonsa. Välineiden käyttöä koordinoimalla voitaisiin siksi parantaa niiden saatavuutta, näkyvyyttä ja tehokkuutta. Joissakin maissa³⁶ onkin toteutettu koordinoituihin tähtääviä toimenpiteitä.

Jos nykyiset välineet koottaisiin yhteen yhteiseen järjestelyyn, johon liittyvistä edistämisen- ja seuranta-toimista vastaisi kussakin maassa yksi ja sama elin ja jota tuettaisiin sopivin valtakunnallisilla ja Euroopan tasoisilla tietojärjestelmin, niiden saatavuus paranisi ja niistä tulisi johdonmukaisempia ja tunnetumpia. Koska kyse on viestintävälineistä, integroiminen parantaisi niiden tehokkuutta ja käytettävyyttä: **koordinoitu asiakirjakansio on tehokkaampi viestijä kuin nippu irrallisia papereita.**

3. Vastaavat näkökohdat pätevät myös kansalaisten avuksi tarkoitettujen verkostojen avoimuuteen. Kutakin edellä mainituista asiakirjoista varten on valtakunnan tasolla eri laitos tai verkko. Kansalliset yhteyspisteet (keskukset) ja Euroguidance-pisteet muodostavat nekin oman tietoa kansalaisille tarjoavan verkostonsa. NARIC- ja ENIC-verkkojen toimenkuva ei sekään ole kovin erilainen. Vain harvassa maassa osa toiminnasta on saman organisaation vastuulla; sääntönä on hajanaisuus, ei niinkään koordinaatio³⁷. **Tuloksena on, että kansalaisten on hankala saada kaikki mahdollinen hyöty eri verkkojen ja palvelujen tarjoamista arvokkaista tiedoista.**
4. **Olemassa olevia välineitä ja verkkoja on koordinoitava ja järjeistettävä**, ja siihen tarvitaan yhteisön tason toimia. Asianomaisten asiakirjojen laatiminen tai koordinoituihin taikka niistä sopiminen hoidetaan itse asiassa jo nyt yhteisön tasolla (tutkintotodistusten liitteiden ja eurooppalaisen kielisalkun kohdalla sitäkin laajemmilla puitteilla), ja asianomaiset verkot ja palvelut toimivat kaikkialla Euroopassa. Yleiseurooppalaisuus on kiistämätön ja luontainen osa niin asiakirjoja kuin verkkojakin. Yhteinen järjestely voidaan siksi perustaa vain yhteisön tasolla.
5. Välineitten ja verkkojen järjeistämistä ja niiden käytön ja toiminnan koordinoimisesta (etenkin kun se tehdään yhteisön säädöksellä) on hyötyä myös muiden välineiden kehittämiseksi. Tällaisten välineiden kehittämistä kiinnostuneet tahot – kansalliset viranomaiset, kansainväliset organisaatiot, työmarkkinaosapuolten tai kansalaisyhteisön järjestöt – saavat käyttöönsä valmiin, koherentin viitekehysten. Se auttaa niitä arvioimaan omia tarpeitaan ja laatimaan asianmukaisia ehdotuksia laajemmasta näkökulmasta, mikä edesauttaa keskenään johdonmukaisten välineiden kehittämistä.
6. Voidaankin siis todeta, että kokoamalla eri asiakirjat yhteen yhteisen järjestelyn piiriin ja järjeistämällä asiaan liittyviä toimeenpano- ja tukiverkkoja saadaan **kansalaisten käyttöön tehokkaampi viestintäväline, joka on entistä**

³⁶ Katso erityisesti itävaltalaisista Chance Europa -aloitetta: <http://www.chance-europa.at>.

³⁷ Esimerkiksi vain Italiassa, Suomessa ja Luxemburgissa yksi ja sama organisaatio toimii sekä Europass-todistusten kansallisena yhteyspisteenä että ammatillisten tutkintojen tunnustamiskeskuksena.

yhtenäisempi, helpommin saatavilla, näkyvämpi ja laajemmin tunnustettu ja joka tarjoaa hyvän viitekehyksen uusien välineiden kehittämiseksi.

1.3.2. Yleiset, erityiset ja toiminnalliset tavoitteet

Yleiset pitkän aikavälin tavoitteet perustuvat perustamissopimuksen 149 ja 150 artiklaan. Tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selventämällä näet

- edistetään opiskelijoiden liikkuvuutta mm. edesauttamalla tutkintotodistusten ja opintojaksojen tunnustamista akateemisessa maailmassa – tämä on yksi yhteisön toiminnan tavoitteita pyrittäessä myötävaikuttamaan laadukkaan koulutuksen kehittämiseen (149 artikla),
- edistetään ammatillisessa koulutuksessa olevien liikkuvuutta ja helpotetaan pääsyä ja palaamista ammattiin – nämä kuuluvat yhteisön toimien tavoitteisiin pyrittäessä toteuttamaan ammatillisen koulutuksen politiikkaa (150 artikla).

Näiden pitkän aikavälin tavoitteiden toteuttamiseksi asetetaan ehdotettavalle toiminnalle seuraavat erityiset tavoitteet:

- Parannetaan nykyisten selkeyttä lisäävien välineiden tunnettuutta ja saatavuutta kansalaisten – opiskelijoiden, opettajien ja kouluttajien, työnantajien sekä oppilaitosten opiskelijavalintahenkilöstön – keskuudessa kokoamalla välineet yhdeksi koordinoituksi välineeksi ja järkeistämällä asiaan liittyviä verkostoja.
- Tehostetaan nykyisten selkeyttä lisäävien välineiden viestintävaikutusta käyttämällä yhteistä, tunnetuksi tehtävää logoa.
- Luodaan tilaisuuksia uusien selkeyttä lisäävien välineiden kehittämiseksi.
- Parannetaan tiedotusta selkeyteen ja liikkuvuuteen liittyvistä kysymyksistä – mahdollisuuksista, ehdoista, tunnustamisesta – ottamalla ohjauspalvelut tiiviisti mukaan selkeyttä lisäävän järjestelyn koordinoituun toimintaan.

Varsinaiseen toimintaan liittyvät lähemmin seuraavat tavoitteet:

- On perustettava asianmukainen täytäntöönpanomekanismi, jolla Europass-kansio asiakirjoineen saatetaan ihmisten saataville ja jolla sitä voidaan tehdä tunnetuksi.
- Opetuksen ja liikkuvuustoimien järjestäjien olisi täytettävä ja myönnettävä Europass-asiakirjoja tapauksen mukaan ja linkitettävä ne Europass-järjestelyyn.
- Kansalaisten olisi käytettävä Europass-järjestelyä ja siihen kuuluvia asiakirjoja hakiessaan työtä tai opiskelu- tai harjoittelupaikkaa.

Tavoitteitten saavuttamista voidaan arvioida analysoimalla määrällisiä ja laadullisia tietoja, joita saadaan toiminnan hallinnoinnista tai erityisillä selvityksillä. Tämän päätösehdotuksen liitteenä olevassa rahoitus selvityksessä on taulukko, jossa esitetään tavoitteet ja niitä vastaavat indikaattorit sekä kaavaillut perustehtävät.

1.4. Kuuleminen ja ennakoarviointi

Yhteisen järjestelyn alustava hahmotelma esitettiin 10.–11. maaliskuuta 2003 Thessalonikissa kokoontuneille ammatillisen koulutuksen alan pääjohtajille, jotka antoivat hahmotelmalle tukensa. Tekstilunnonkseen otettiin myönteinen kanta Beneventossa 20. lokakuuta pidetyssä kokouksessa.

Jäsennellympi hahmotelma tästä päätösehdotuksesta sai myönteisen vastaanoton ammatillisen koulutuksen neuvoo-antavalta komitealta³⁸ 5. kesäkuuta 2003. Komitean jäseniä kuultiin tekstilunnonksesta kirjallisesti lokakuussa 2003. Kommentit olivat myönteisiä ja rakentavia.

Valmistelussa on otettu huomioon ammatillisen koulutuksen alan pääjohtajien ja neuvoo-antavan komitean kommentit erityisesti korostamalla kansallisten Europass-toimistojen koordinoititehtäviä.

Päätösluonnosta valmisteltaessa otettiin huomioon myös näkemykset ja kommentit, joita esittivät tutkinto- ja pätevyysvaatimusten avoimuudesta annettua Kööpenhaminan julistusta seuraamaan perustettu työryhmä³⁹ ja nykyisten kansallisten Europass-yhteyspisteiden edustajat.

Myönteisiä ja rakentavia kommentteja esittivät niin ikään asiaan liittyvät Euroopan neuvoston yksiköt.

Asiasta järjestettiin sisäinen ennakoarviointi kesällä 2003. Arvioinnissa oli mukana yksikköjä koulutuksen ja kulttuurin pääosastosta, joka yhteisön tasolla vastaa kaikista tähän päätösehdotukseen liittyvistä asiakirjoista ja verkoista. Arvioinnissa määriteltiin edellä mainitut yleiset, erityiset ja toiminnalliset tavoitteet, jotka esitetään vastaavine indikaattoreineen myös tämän ehdotuksen liitteenä olevaan rahoitus selvitykseen sisällytetyssä taulukossa. Ennakoarviosta oli hyötyä myös laadittaessa alhaalta ylös suuntautuvaa kustannusarviota, joka antoi perustan rahoitusohjeen määrittämiselle.

1.5. Säädöksen oikeusperusta ja muoto

1. Päätösehdotuksen oikeusperustana ovat perustamissopimuksen 149 ja 150 artikla.
2. Tarkoituksenmukainen säädösmuoto on Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös, jolla kumotaan neuvoston päätös 1999/51/EY, jolla puolestaan luotiin nykyinen Europass-todistus.

³⁸ Komitea on neuvoo-antava kolmikantaelin, joka koostuu työntekijä- ja työnantajajärjestöjen sekä hallitusten edustajista. Vrt. neuvoston päätös 63/266/ETY, tehty 2.4.1963, yhteisen ammatillista koulutusta koskevan politiikan toteuttamisen yleisperiaatteista (EYVL 63, 20.4.1963, s. 1338), ja ammatillisen koulutuksen neuvoo-antavan komitean säännöt (63/688/ETY), EYVL P 190, 30.12.1963, s. 3090.

³⁹ Työryhmään kuuluu jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden sekä Euroopan tason työmarkkinaosapuolten edustajia.

2. SISÄLTÖ

2.1. Päätösehdotuksen tarkoitus ja ala

Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi luodaan tällä päätösehdotuksella tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttämiseksi yhteinen järjestely nimeltä Europass, säädetään riittävästä toimeenpano- ja tukitoimista sekä ilmoitetaan arvioidut kustannukset täytäntöönpanon kahdelta ensimmäiseltä vuodelta.

Keskeiset käsitteet ovat koordinointi ja järjeistämisen: Europass on koordinoitu asiakirjakansio, ja kaikki asiaan liittyvä toiminta – toimeenpano, tunnetuksi tekeminen ja tuki – järjeistetään ja koordinoidaan.

2.2. Europass-järjestely tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttämiseksi

Keskeisenä ajatuksena on koota tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttämiseen tähtäävät erilliset asiakirjat yhteen järjestelyyn jäsenelleyksi asiakirjakansioksi, Europassiksi.

Europass-nimi otetaan nykyisestä Europass-todistuksesta, joka uudistetaan tällä päätösehdotuksella ja jolle annetaan uudeksi nimeksi Mobilipassi.

Europass-nimellä ei ole yhtymiä mihinkään tiettyyn maahan, ja nimessä esiintyvä ”pass” eli ”passi” tuo heti mieleen järjestelyn ja siihen kuuluvien asiakirjojen tärkeimmän piirteen: asiakirjat on tarkoitettu avuksi kansalaisille, jotka siirtyvät tilanteesta toiseen, eikä siirtymisen tarvitse välttämättä olla maantieteellistä.

Europass-kansio rakentuu eurooppalaisen ansioluettelon ympärille, ja muut Europass-asiakirjat linkitetään siihen. Tässä päätösehdotuksessa kootaan joitakin jo käytössä olevia asiakirjoja suoraan Europass-kansioon mutta täsmennetään, ettei asiakirjajoukkoa suinkaan rajata vain niihin. Tulevaisuudessa voidaan harkita muidenkin asiakirjojen sisällyttämistä Europassiin, kunhan myös ne parantavat tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttä ja täyttävät Europass-järjestelyn edellyttämät toiminnalliset vaatimukset. Vaatimusten täyttymisen selvittävät komissio ja asiaan liittyvät kansalliset viranomaiset.

Kansalaisille yksittäisen Europass-asiakirjan tai koko kansioon käyttäminen on vapaaehtoista: asiakirjat ovat heille tarjottava mahdollisuus, ei velvollisuus.

2.3. Europass-järjestelyyn sisällytettävät nykyiset asiakirjat

Tässä päätösehdotuksessa määritellään Europass-kansion viisi ensimmäistä asiakirjaa. Ne ovat jo olemassa; uusi Mobilipassi tosin korvaa nykyisen Europass-todistuksen säilyttäen kylläkin monet sen piirteistä. Muita asiakirjoja ei oikeastaan tarvitse muuttaa muutoin kuin liittämällä niihin Europass-logo ja saattamalla ne käyttöön sähköisessä muodossa.

Komissio ja asianomaiset kansalliset viranomaiset tai kansainväliset organisaatiot huolehtivat siitä, että yhteistä Europass-logoa ja siihen liittyviä graafisen esitystavan vaihtoehtoja käytetään kaikissa Europass-asiakirjoissa. Kustakin asiakirjasta annetaan kuvaus omassa liitteessä. Eurooppalaiselle ansioluettelolle, Mobilipassille ja tutkintodistuksen liitteelle annetaan yleinen jäsentelymalli. Asiakirjojen

täsmällisestä ulkoasusta ja siihen liittyvistä graafisista ratkaisuista ei anneta yksityiskohtaisia ohjeita, jotta niitä voidaan tarpeen mukaan muokata ja parantaa.

Tämän päätösehdotuksen mukaisesti Europass-järjestelyyn koottavat asiakirjat on kaikki laadittu Euroopan tasolla: laatijoina ovat olleet joko yhteisön toimielimet tai Euroopan neuvoston ja Unescon kaltaiset kansainväliset järjestöt, tai sitten niistä on sovittu jäsenvaltioiden kesken yhteisön tason poliittisen päätöksenteon yhteydessä. Kuten jäljempänä selvitetään, asiakirjojen aiheina ovat tutkinnot ja pätevyudet elinikäisen oppimisen näkökulmasta, tarkemmin sanottuna henkilökohtaiset tiedot ja taidot (ansioluettelo), kielitaito (eurooppalainen kielisalkku), liikkuvuus (Mobilipassi) sekä ammatilliset tai korkeakoulututkinnot (tutkintotodistusten liitteet). Myöhemmin voidaan ottaa mukaan muitakin asiakirjoja, joissa keskitytään tarkemmin tiettyihin aloihin tai taitoihin.

2.3.1. *Eurooppalainen ansioluettelo on kansion ydin*

Eurooppalainen ansioluettelo on hieman paranneltu versio maaliskuussa 2002 annettuun komission suositukseen perustuvasta ansioluettelon eurooppalaisesta mallista. Parannukset koskevat vain termejä, eivätkä muut osat muutu.

Kaikkien ansioluetteloiden tapaan kyse on henkilökohtaisesta asiakirjasta, jonka asianomainen täyttää itse.

2.3.2. *Mobilipassiin jää jäljet liikkuvuudesta*

Viiden toimintavuoden jälkeen (neuvoston päätös 1999/51/EY tuli voimaan 1.1.2000) Europass-todistus korvataan Mobilipassilla, johon kirjataan eurooppalaiset koulutusjaksot eli ulkomailla suoritettut opintojaksot, jotka täyttävät tietyt laatukriteerit. Kriteereihin ei kuulu nykyiselle Europass-todistukselle ominainen vaatimus siitä, että opiskelun pitäisi olla työhön liittyvää vuorottelukoulutusta.

Nykyisen Europass-todistuksen tapaan ei myöskään Mobilipassin kohdalla ole tarkoitus asettaa rajoituksia koulutusjakson suorittajan iälle tai ammatilliselle asemalle eikä koulutuksen tasolle.

Mobilipassiin on siksi tarkoitus kirjata kaikki ulkomailla opiskelutarkoituksissa vietetyt jaksot, jotka täyttävät tietyt laatukriteerit. Niinpä kaikkien kansalaisten, jotka osallistuvat yhteisön koulutusalan ohjelmien liikkuvuusprojekteihin, olisi automaattisesti saatava Mobilipassi. Täsmennettäköön kuitenkin, ettei Mobilipassi rajoitu pelkästään yhteisön ohjelmiin.

Passin rakenne perustuu nykyiseen Europass-todistukseen hieman paranneltuna. Mobilipassissa ulkomaanjaksoja voidaan kuvailla tarkemmin käyttäen samaa taitoihin perustuvaa lähestymistapaa kuin eurooppalaisessa ansioluettelossa.

Nykyisen Europass-todistuksen tapaan kyse on henkilökohtaisesta asiakirjasta, jossa kuvataan yhteistä muotoa käyttäen passin haltijan kokemuksia. Passia ei täytä haltija itse, vaan siitä huolehtivat lähettävä ja vastaanottava organisaatio.

Europass-todistusta uudistetaan laajentamalla se yleisemmäksi todistukseksi kaikista oppimistarkoituksissa suoritetuista ulkomaanjaksoista Euroopassa. Uudistuksessa on otettu huomioon Europass-todistuksen väliarvioinnin tulokset, ja se noudattelee

sidosryhmien edustajien usein esiin tuomia näkökohtia, jotka saivat vahvistuksen elokuussa 2003 päättyneessä ulkoisessa arvioinnissa. Europass-todistus oli kokeilu, jota käytettiin muutaman vuoden ajan alaltaan rajoitettuna mutta josta nyt tehdään kattavampi väline.

2.3.3. *Korkeakoulututkintotodistuksen liite tuo selkeyttä korkea-asteen koulutukseen*

Korkeakoulututkintotodistuksen liite on Euroopan neuvoston ja Unescon laatima asiakirja, jolla pyritään selkeyttämään korkea-asteen tutkintoja. Liite on henkilökohtainen asiakirja, joka sisältää mm. tietoja haltijan suorittamista opinnoista. Asianomainen oppilaitos täyttää asiakirjan ja antaa sen tutkinnon suorittaneelle opiskelijalle tutkintotodistuksen liitteenä. Asiakirjan sisällyttäminen Europass-järjestelyyn ei edellytä varsinaisia muutoksia: siihen vain lisätään Europass-logo. Myöntämismenettelyjä ei niitäkään muuteta.

2.3.4. *Ammattitutkintotodistuksen liite tuo selkeyttä ammatilliseen koulutukseen*

Ammattitutkintotodistuksen liitteen osalta ehdotuksessa ei haluta tehdä muutoksia siihen yhteiseen malliin, josta jäsenvaltiot hiljattain epävirallisesti sopivat ja jonka pohjalta kansalliset viranomaiset laativat varsinaisia liitteitä kuhunkin tutkintotodistukseen.

Tämä asiakirja poikkeaa luonteeltaan muista: siinä ei viitata haltijan henkilöön sinänsä vaan tehdään selkoa asianomaisesta ammattitutkinnosta. Kaikki saman tutkinnon suorittaneet saavat samansisältöisen liitteen.

2.3.5. *Eurooppalaiseen kielisalkkuun kirjataan kielitaito*

Eurooppalainen kielisalkku noudattaa Euroopan neuvoston hyväksymää muotoa ja perustuu kielten yhteiseen viitekehykseen. Tähän asiakirjaan ihmiset voivat kirjata hankkimansa kieli- ja kulttuuritaidot. Se sisältää erityisesti kielipassin, jossa haltija voi ilmoittaa kielitaitonsa. Eri maat voivat muokata yhteistä mallia halutessaan vaikkapa suunnata sitä paremmin erityisten kohderyhmien tarpeisiin.

2.4. **Täytäntöönpanotoimet**

Täytäntöönpanotoimien keskeinen piirre on se, että kuhunkin maahan olisi perustettava elin, kansallinen Europass-toimisto, joka koordinoi kaikkia asiaan liittyviä toimia.

Selvennettäköön, ettei komissio ehdota uuden elimen perustamista olemassa olevien rinnalle. Tällä päätösehdotuksella pyritään parantamaan tehokkuutta järjeistämällä: selkeyttä lisäävät asiakirjat kootaan yhteen järjestelyyn, jota koordinoi yksi elin. On kunkin jäsenvaltion asia päättää, perustetaanko maan Europass-toimisto laajentamalla jotain toiminnassa olevaa elintä, yhdistämällä eri elimiä vai korvaamalla niitä. Kaikkiin tämän päätösehdotuksen täytäntöönpanoon kansallisella tasolla liittyviin toimiin myönnetään yhteisön rahoitusta yksivuotisena avustuksena Europass-toimistolle, joka toimii kansallisen tason täytäntöönpanoelimenä. Rahoitus myönnetään varainhoitoasetuksen⁴⁰ 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti.

⁴⁰ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002, tehty 25. kesäkuuta 2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta, EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

Toimistolle annetaan tehtäviä, joiden hoitamisesta vastaa tätä nykyä kansallisella tasolla joukko eri elimiä, kuten Europass-todistusten yhteyspisteet ja ammattitutkintojen kansalliset keskuskeskukset. Nämä tehtävät voidaan ryhmitellä seuraavasti:

- *Selkeyttä lisäävien asiakirjojen hallinto.* Päätösehdotuksen piiriin kuuluvia selkeyttä lisääviä asiakirjoja hallinnoi tällä hetkellä joukko eri elimiä kussakin maassa, ja menettelyt voivat olla enemmän tai vähemmän maan omiin tarpeisiin räätälöityjä asiakirjojen luonteen ja käyttöönototavan mukaan. Joitakin tehtäviä ei niiden ominaispiirteiden vuoksi voida antaa Europass-toimistoille. Esimerkiksi korkeakoulututkintotodistuksen liite kuuluu olennaisesti korkea-asteen oppilaitosten hoidettaviin asiakirjoihin. Muiden asiakirjojen kohdalla on pitkälti kulloisenkin maan asia päättää, huolehtiiko Europass-toimisto niiden hallinnoinnista suoraan vai koordinoiko se muiden elinten toimintaa.

Korostettakoon, että Europass on avoin järjestely, jonka piiriin todennäköisesti kuuluu tulevaisuudessa muitakin selkeyttä lisääviä asiakirjoja kuin tässä päätösehdotuksessa luetellut. On epätodennäköistä, että Europass-toimisto huolehtisi suoraan niiden kaikkien hallinnoinnista, mutta kaikkien Europass-asiakirjoiksi määriteltyjen asiakirjojen hallinto pitäisi hoitaa koordinoitusti Europass-toimistojen kanssa.

Europass-toimistojen olisi lisäksi varmistettava, että kaikki Europass-asiakirjat ovat saatavilla myös paperiversioina – eivät pelkästään sähköisten asiakirjojen tulosteina vaan myös erikseen painettuina paperisina asiakirjoina. Tähän on useita syitä: Ensinnäkin kaikilla kansalaisilla ei ole mahdollisuutta käyttää Internetiä, ja sen tai ylipäänsä tietotekniikan käyttö voi olla joillekulle vierasta. Paperisia asiakirjoja voidaan lisäksi käyttää järjestelyn tekemisessä tunnetuksi. Sitä paitsi konkreettisten asiakirjojen antaminen mahdollisesti juuri sitä varten järjestetyssä tilaisuudessa voi olla motivoivaa, kuten Europass-todistusten kansalliset yhteyspisteet ovat toistuvasti raportoineet.

- *Tietojärjestelmän perustaminen ja ylläpito.* Jotta voitaisiin taata, että sähköisinä tiedostoina olevat Europass-asiakirjat voidaan linkittää toisiinsa, tämä tehtävä olisi annettava suoraan kansallisten Europass-toimistojen vastuulle. Toimiston on varmistettava, että sen maassa käytettävä Europass-järjestelyä tukeva tietojärjestelmä on täysin yhteentoimiva muiden maiden vastaavien järjestelmien kanssa, että kaikki Europass-asiakirjat voidaan täyttää sähköisesti ja että ne ovat kaikkien asiakirjojen haltijoiden saatavilla sähköisessä muodossa mm. Eurooppalaisen ammatillisen liikkuvuuden portaalin kautta. (Tietojärjestelmästä lisää kohdassa 2.5.)
- *Kansion ja sen asiakirjojen tekeminen tunnetuksi.* Europass-kansio ja sen asiakirjat ovat viestintävälineitä, jotka voivat olla tehokkaita vain, jos ne tunnetaan laajalti. Siihen tarvitaan koordinoitua markkinointia kaikilla tasoilla. Näiden tehtävien koordinointi kansallisella tasolla ja yhdessä Euroopan laajuisten toimien kanssa on keskeinen tehtävä Europass-toimistoille.
- *Tiedotus ja ohjaus.* Kansalaiset tarvitsevat tietoa, neuvoja ja tukea voidakseen hankkia eri asiakirjoja ja Europass-kansion ja pystyäkseen hyödyntämään niitä. Enemmän osan tästä tuesta antaa jokin muu taho kuin Europass-toimisto

suoraan: kansalaiset kääntyvät paikallisten neuvontakeskusten puoleen tai käyttävät Internet-pohjaista palvelua. Siksi lienee paikallaan, että Europass-toimistot tekevät tiivistä yhteistyötä Euroguidance-verkon kanssa. Sillä on näet pitkä kokemus tietojen ja ohjauksen antamisesta koulutuksesta ja tutkinnoista koko Euroopan kattavassa toimintaympäristössä. Keskipitkällä aikavälillä eli kehittämisvaiheen (2005–2006) jälkeen Europass-toimistojen olisi otettava nämä tehtävät hoitaakseen. Toimistojen olisi myös ryhdyttävä huolehtimaan Internet-pohjaisesta Ploteus-portaalista, joka auttaa kansalaisia löytämään tietoja oppimismahdollisuuksista eri puolilla Eurooppaa ja ymmärtämään muiden maiden koulutusjärjestelmien toimintaa. Europass-tietoja tarjotaan myös Eurooppalaisen ammatillisen liikkuvuuden portaalin kautta, ja yhteistyö myös esimerkiksi NARIC-verkkojen ja Vuoropuhelu kansalaisten kanssa -toiminnan suuntaan on erittäin tärkeää.

- *Verkottuminen Euroopan tasolla.* Europass-toimistojen on perustettava verkko, jota komissio koordinoi. Europass-kansio on perusolemukseltaan kansainvälinen niin käsitteenä kuin käytännön välineenäkin, ja sen koordinointi on välttämätöntä sekä Euroopan että kansallisella tasolla. Kunkin maan Europass-toimiston olisi toimittava luontevana yhteyspisteenä komissiolle ja muiden maiden Europass-toimistoille nimenomaan Europass-kansioon mutta myös tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyteen yleisemmin liittyvissä kysymyksissä.

Yhtenä Europass-toimistojen verkon erityisenä tehtävänä on kertoa komissiolle kantansa uusien asiakirjojen sisällyttämisestä Europass-kansioon.

2.5. Europass-järjestelyn tietojärjestelmä

Europass-järjestely ja siihen liittyvät tukipalvelut tarvitsevat selkänöjäkseen sopivaa tietojärjestelmää, jonka avulla pystytään koordinoitusti linkittämään täytetyt asiakirjat toisiinsa ja tuomaan ne haltijoidensa saataville Internetin kautta.

Hakupaperien tavanomaista kokoonpanoa kuvastaen rakentuu Europass-kansiokin eurooppalaisen ansioluettelon ympärille. Kansalaisen Europass-kansio kootaan luomalla linkkejä hänen ansioluettelostaan muihin Europass-asiakirjoihin.

Europass-tietojärjestelmän hallinnoinnista olisi huolehdittava osittain Euroopan, osittain jäsenvaltioiden tasolla. Olisi perustettava Europass-Internet-portaali, jonka kautta pääsee käsiksi tietopalveluihin, joiden hallinnosta huolehditaan etupäässä kansallisesti (koska Europass-asiakirjat myönnetään kansallisesti). Europass-portaalin ja Eurooppalaisen ammatillisen liikkuvuuden portaalin välille olisi luotava tarvittavat yhteydet. Tässä päätösehdotuksessa ei kuitenkaan määritellä täsmällisesti, mitä järjestelmän osia olisi hallinnoitava milläkin tasolla, koska järjestelmä saattaa muuttua ajan mukaan. Komission ja jäsenvaltioiden välisiä organisatorisia järjestelyjä olisi voitava mukauttaa, jotta voidaan valita tehokkain ratkaisu, jonka eri tekniikat pystyvät tarjoamaan.

Ehdotuksessa kuvataankin vain tietojärjestelmän peruspiirteet viittaamatta lainkaan teknisiin ratkaisuihin, jotteivät komissio ja jäsenvaltiot tulisi sitoutuneeksi mahdollisesti pianikin vanhentuviin vaihtoehtoihin.

Perustoimintaperiaatteena on, että järjestelmän kaikkien kansallisesti hallinnoitavien osien olisi oltava täysin yhteentoimivia. Tämä koskee muutakin kuin asiakirjojen tarkastelua: ihmiselle voidaan periaatteessa myöntää Europass-asiakirjoja useasta eri maasta, ja ne pitäisi antomaasta riippumatta voida linkittää hänen ansioluettelonsa.

Kaikki Europass-asiakirjat – joko kansalaisten itsensä täyttämät (ansioluettelo) tai viranomaisten antamat – olisi oltava saatavilla tietojärjestelmän asianomaisessa osassa. Tietojärjestelmästä pitäisi kuitenkin voida hakea vain omia Europass-asiakirjojaan. On selvää, että toiminnassa on aukottomasti noudatettava kaikkia henkilötietojen käsittelyyn ja yksityisyyden suojaan liittyviä yhteisön ja jäsenvaltioiden säädöksiä.

Europass-tietojärjestelmää on voitava muokata tulevan kehityksen tarpeiden mukaan. Tämä koskee muutakin kuin uusien selkeyttä lisäävien asiakirjojen lisäämistä Europass-järjestelyyn: on otettava huomioon etenkin kehittyvät eurooppalaiset työmarkkinatietojärjestelmät, kuten Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden portaali⁴¹.

2.6. Rahoitusvaikutukset: toimintakausi ja rahoitusohje

Koska Europassista on tarkoitus tulla pysyvä väline kansalaisten käyttöön, oikeusperustan voimassaoloa ei rajoiteta. Siksi ei ilmoiteta ohjeellista määrärahaa, vaan budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkömien rajoissa.

Rahoitusselvityksessä ilmoitetaan arvioidut kustannukset kahden ensimmäisen toimintavuoden osalta (2005–2006).

Vuonna 2007 käynnistettäneen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla uuden sukupolven ohjelmat uusien rahoituspuitteitten rajoissa. Koska näille uusille ohjelmille on tämän päätösehdotuksen tapaan leimallista järkeistäminen, komission näkemys on, että tässä ehdotettava Europass-järjestely olisi samalla lailla kuin muutkin yhteisön toimet tällä alalla sisällytettävä uusiin ohjelmiin laaja-alaisen politiikan toimeksi. Europass-järjestelyn rahoitus hoidettaisiin vuoden 2006 jälkeen siksi uusien ohjelmien kokonaistalousarvioista. Kustannukset eivät kasvane merkittävästi kahdelle ensimmäiselle vuodelle arvioiduista.

3. PÄÄTELMÄ

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle, että ne hyväksyvät tämän päätösehdotuksen, jolla luodaan yhteinen tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävä järjestely Europass ja jossa säädetään tarpeellisista täytäntöönpano- ja tukitoimenpiteistä ja kaavillaan yhteisön rahoitusta toiminnalle vuosina 2005–2006.

⁴¹ Katso <http://europa.eu.int/eures>.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteisistä tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävistä puitteista (Europass)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 ja 150 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen¹,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon³,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁴,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttäminen helpottaa elinikäiseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta Euroopassa ja edesauttaa sen vuoksi laadukkaamman yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kehittämistä sekä ammatillista liikkuvuutta eri maiden ja toimialojen välillä.
- (2) Nizzassa 7 ja 8 päivänä joulukuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamassa liikkuvuutta koskevassa toimintasuunnitelmassa ja opiskelijoiden, koulutuksessa olevien, vapaaehtoisten, opettajien ja kouluttajien liikkuvuudesta Euroopan yhteisössä 10 päivänä heinäkuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksessa 2001/613/EY⁵ kehoitettiin saattamaan tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttä lisäävät asiakirjat yleiseen käyttöön tavoitteena eurooppalaisen pätevyysalueen luominen. Ammattitaitoa ja liikkuvuutta koskevassa komission toimintasuunnitelmassa⁶ kehoitettiin kehittämään ja vahvistamaan tutkintojen selkeyttä ja siirrettävyyttä tukevia välineitä liikkuvuuden helpottamiseksi eri aloilla ja niiden välillä. Lisätoimia tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävien välineiden ottamiseksi käyttöön vaati niin ikään Barcelonassa 15–16 päivänä maaliskuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto. Ammattitaidosta ja liikkuvuudesta 3 päivänä kesäkuuta 2002 annetussa neuvoston päätöslauselmassa⁷ ja

¹ EUVL C

² EUVL C

³ EUVL C

⁴ EUVL C

⁵ EYVL L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁶ KOM(2002) 72 lopullinen.

⁷ EYVL C 162, 6.7.2002, s. 1.

elinikäisestä oppimisesta 27 päivänä kesäkuuta 2002 annetussa neuvoston päätöslauselmassa⁸ kehoitetaan lisäämään yhteistyötä muiden muassa jo käytössä oleviin välineisiin perustuvienselkeyttä lisäävien puitteiden luomiseksi.

- (3) Ammatillisen koulutuksen tehostetun yhteistyön edistämisestä Euroopassa 19 päivänä joulukuuta 2002 annetussa neuvoston päätöslauselmassa⁹ kehoitettiin lisäämään ammatillisen koulutuksen avoimuutta käyttämällä ja järkeistämällä viestintävälineitä ja -verkkoja, esimerkiksi yhdistämällä yksiin puitteisiin olemassa olevia välineitä. Puitteitten pitäisi koostua kokoelmasta asiakirjoja, joilla on yhteinen ”tuotenimi” ja logo, johon voidaan myöhemmin lisätä saman tarkoituksen mukaisia asiakirjoja, jonka tukena on riittävän tasoinen tietojärjestelmä ja jota tehdään tunnetuksi pitkäjänteisin toimin Euroopan ja kansallisella tasolla.
- (4) Viime vuosina sekä yhteisön että kansainvälisellä tasolla on kehitetty välineitä helpottamaan Euroopan kansalaisten mahdollisuuksia osoittaa tutkintonsa ja pätevyytensä hakiessaan työtä tai opiskelupaikkaa. Näihin välineisiin kuuluvat 11 päivänä maaliskuuta 2002 annetussa komission suosituksessa 2002/236/EY ehdotettu ansioluettelon yhteinen eurooppalainen malli¹⁰, 11 päivänä huhtikuuta 1997 Lissabonissa hyväksytyssä korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella tehdyssä yleissopimuksessa suositeltu korkeakoulututkintotodistuksen liite, vuorottelu- ja erityisesti oppisopimuskoulutusta koskevien eurooppalaisten koulutusjaksojen edistämisestä 21 päivänä joulukuuta 1998 tehdyllä neuvoston päätöksellä 1999/51/EY perustettu Europass-todistus¹¹, ammattitutkintotodistuksen liite ja Euroopan neuvoston kehittämä eurooppalainen kielisalkku.
- (5) Laadukkaiden tieto- ja ohjauspalvelujen tarjoaminen on merkittävä tekijä pyrittäessä parantamaan tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttä. Nykyisten palvelujen ja verkkojen panos on jo nyt merkittävä, ja sitä voitaisiin tehostaa tiiviimmällä yhteistyöllä, mikä lisäisi yhteisön toimien tuomaa lisäarvoa.
- (6) Sen vuoksi olisi varmistettava tällä päätöksellä toteutettavien toimien johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä suhteessa muihin asiaa koskeviin yhteisön toimintalinjoihin, välineisiin ja toimiin. Viimeksi mainittuihin kuuluvat yhteisön tasolla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 337/75¹² perustettu Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus Cedefop, neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1360/90¹³ perustettu Euroopan koulutussäätiö, komission päätöksellä 2003/8/EY¹⁴ perustettu Euroopan työnvälitysverkosto EURES. Lisäksi kansainvälisellä tasolla on Euroopan neuvoston ja Unescon perustama eurooppalaisten korkeakoulututkintojen ja liikkuvuuden tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten verkko (ENIC).

⁸ EYVL C 163, 9.7.2002, s. 1.

⁹ EUVL C 13, 18.1.2003, s. 2.

¹⁰ EYVL L 79, 22.3.2002, s. 66.

¹¹ EYVL L 17, 22.1.1999, s. 45.

¹² EYVL L 39, 13.2.1975, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1655/2003 (EUVL L 245, 29.9.2003, s. 41).

¹³ EYVL L 131, 23.5.1990, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1648/2003 (EUVL L 245, 29.9.2003, s. 22).

¹⁴ EUVL L 5, 10.1.2003, s. 16.

- (7) Päätöksellä 1999/51/EY perustettu Europass-todistus olisi sen vuoksi korvattava vastaavalla mutta alaltaan laajemmalla asiakirjalla, johon kirjattaisiin tasosta ja kohteesta riippumatta kaikki oppimistarkoituksissa ulkomailla eri puolilla Eurooppaa vietetyt jaksot, jotka täyttävät asianmukaiset laatuvaatimukset.
- (8) Europass-järjestelyn toteuttaminen olisi annettava kansallisten elinten tehtäväksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002¹⁵ 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 3 kohdan mukaisesti.
- (9) Osallistuminen olisi avattava liittymässä oleville valtioille, Euroopan talousalueeseen kuuluville muille kuin yhteisön jäsenvaltioille, sekä Euroopan unioniin liittymässä oleville ehdokasmaille Euroopan yhteisön ja näiden maiden välisiä suhteita säänteleviin asiakirjoihin sisältyvien asiaa koskevien säännösten mukaisesti.
- (10) Työmarkkinaosapuolilla on merkittävä asema tämän päätöksen alalla, ja ne olisi otettava mukaan päätöksen täytäntöönpanoon. Työmarkkinaosapuolten ja jäsenvaltioiden viranomaisten edustajista koostuvalle ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavalle komitealle olisi tiedotettava säännöllisesti tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
- (11) Tämän päätöksen tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (12) Päätös 1999/51/EY olisi kumottava,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla
Kohde ja soveltamisala

Tällä päätöksellä perustetaan yhteisön puitteet tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttämiseksi luomallahenkilökohtainen, koordinoitu asiakirjoista koostuva kansio (Europass), jota kansalaiset voivat halutessaan käyttää osoittaakseen ja esittääkseen tutkintonsa ja pätevyytensä eri puolilla Eurooppaa.

Europass-järjestelyn tai jonkin Europass-asiakirjan käyttämisestä ei synny muita velvollisuuksia tai oikeuksia kuin mitä tässä päätöksessä määritellään.

2 artikla
Europass-asiakirjat

Europass-asiakirjat ovat

¹⁵ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

- a) jäljempänä 3 artiklassa tarkoitettu eurooppalainen ansioluettelo;
- b) jäljempänä 4–7 artiklassa tarkoitetut asiakirjat;
- c) muut asiakirjat, jotka komissio hyväksyy Europass-asiakirjoiksi kuultuaan 9 artiklassa tarkoitettuja kansallisia Europass-toimistoja.

Europass-asiakirjoissa on Europass-logo.

3 artikla
Eurooppalainen ansioluettelo

Eurooppalaisella ansioluettelolla tarjotaan kansalaisille mahdollisuus esittää selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla tiedot kaikista tutkinnoistaan ja pätevyyksistään.

Eurooppalainen ansioluettelo esitetään liitteessä I.

4 artikla
Mobilipassi

Mobilipassiin kirjataan haltijan kotimaansa ulkopuolella suorittamat oppimiseen liittyvät jaksot.

Mobilipassi esitetään liitteessä II.

5 artikla
Korkeakoulututkintotodistuksen liite

Korkeakoulututkintotodistuksen liitteessä annetaan tietoja haltijan kotimaassaan suorittamista korkea-asteen opinnoista.

Korkeakoulututkintotodistuksen liite esitetään liitteessä III.

6 artikla
Eurooppalainen kielisalkku

Eurooppalaiseen kielisalkkuun kirjataan tiedot haltijan kielitaidosta.

Eurooppalainen kielisalkku esitetään liitteessä IV.

7 artikla
Ammattitutkintotodistuksen liite

Ammattitutkintotodistuksen liitteessä annetaan kuvaus ammattitutkintotodistukseen liittyvästä pätevydestä.

Ammattitutkintotodistuksen liite esitetään liitteessä V.

8 artikla
Europass-tietojärjestelmä Internetissä

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten komissio ja asianomaiset kansalliset viranomaiset toimivat yhteistyössä Internet-pohjaisen Europass-tietojärjestelmän perustamiseksi ja sen toiminnasta huolehtimiseksi. Tietojärjestelmään kuuluu Euroopan tasolla ja kansallisella tasolla hallinnoitavia osia.

Puitteita (Europass) tukevasta tietojärjestelmästä annetaan lisää tietoa liitteessä VI.

9 artikla
Kansallinen Europass-toimisto

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kansallinen Europass-toimisto (Europass-toimisto), joka vastaa kansallisella tasolla kaiken tähän päätökseen liittyvän toiminnan koordinoinnista ja tarvittaessa korvaa vastaavaa toimintaa tällä hetkellä hoitavia elimiä.

Perustetaan kansallisten Europass-toimistojen Euroopan laajuinen verkko. Komissio koordinoi sen toimintaa.

2. Europass-toimisto

- a) koordinoi Europass-asiakirjojen saataville saattamiseen tai myöntämiseen liittyvää toimintaa yhteistyössä asianomaisten kansallisten elinten kanssa tai tarvittaessa suorittaa tällaista toimintaa;
- b) perustaa kansallisen tietojärjestelmän ja hallinnoi sitä 8 artiklan mukaisesti;
- c) edistää Europass-järjestelyn käyttöä muiden muassa Internet-pohjaisten palvelujen kautta;
- d) varmistaa yhteistyössä asianomaisten elinten kanssa, että yksittäisten kansalaisten saatavilla on riittävästi tietoa ja ohjausta Europass-järjestelystä ja siihen liittyvistä asiakirjoista;
- e) antaa tietoja ja ohjausta kansalaisille Euroopassa oppimismahdollisuuksista, koulutusjärjestelmien rakenteesta ja muista oppimistarkoituksessa tapahtuvaan liikkuvuuteen liittyvistä kysymyksistä; erityisesti koordinoimalla tiiviisti yhteisön palvelujen kanssa;
- f) hallinnoi kansallisella tasolla kaikkeen tähän päätökseen liittyvään toimintaan myönnettävää yhteisön rahoitustukea;
- g) osallistuu Euroopan laajuiseen verkkoon, jota komissio koordinoi.

3. Kansallinen Europass-toimisto toimii kansallisen tason täytäntöönpanoelimenä asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 3 kohdan mukaisesti.

10 artikla
Komission ja jäsenvaltioiden tehtävät

Komissio ja jäsenvaltiot

- a) varmistavat, että Euroopan ja kansallisella tasolla toteutetaan riittävästi edistämisen- ja tiedotustoimia, joilla tarvittaessa tuetaan ja integroidaan Europass-toimistojen toimia;
- b) varmistavat riittävän yhteistyön asianmukaisella tasolla asianomaisten palvelujen, erityisesti Eures-palvelun ja muiden yhteisön palvelujen kanssa;
- c) ryhtyvät toimiin yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi, erityisesti antamalla tietoa asianomaisille tekijöille;
- d) varmistavat työmarkkinaosapuolten osallistumisen tämän päätöksen täytäntöönpanoon;
- e) varmistavat, että kaikessa tämän päätöksen täytäntöönpanoon liittyvässä toiminnassa täysin noudatetaan asiaa koskevia henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevia yhteisön ja kansallisia säännöksiä.

11 artikla
Komission tehtävät

1. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tällä päätöksellä toteutettavan toiminnan yleisen johdonmukaisuuden suhteessa muihin asiaa koskeviin yhteisön toimintalinjoihin, välineisiin ja toimiin erityisesti yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, nuorison, työllisyyden sekä tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen alalla.
2. Komissio turvaa Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen (Cedefop) asiantuntemuksen tämän ohjelman toteuttamisessa asetuksen (ETY) N:o 337/75 mukaisesti.

Samoilla edellytyksillä ryhdytään asiaa koskevilla aloilla komission johdolla koordinoimaan asetuksella (ETY) N:o 1360/90 perustetun Euroopan koulutussäätiön kanssa.
3. Komissio antaa ammatillisen koulutuksen neuvoa-antavalle komitealle säännöllisesti tietoja tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

12 artikla
Osallistuvat maat

Tässä päätöksessä tarkoitettuun toimintaan voivat osallistua liittymässä olevat valtiot ja Euroopan talousalueen jäsenistä muut kuin yhteisön jäsenvaltiot ETA-sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

Euroopan unioniin liittymässä olevat ehdokasmaat voivat myös osallistua kyseisiä maita koskevien Eurooppa-sopimusten mukaisesti.

13 artikla
Arviointi

Tämän päätöksen voimaantulon jälkeen komissio antaa joka neljäs vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle päätöksen täytäntöönpanosta arviointikertomuksen, joka perustuu riippumattoman elimen tekemään arviointiin.

14 artikla
Rahoitusta koskevat säännökset

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

Rahoitusta koskevassa liitteessä VII esitetään tästä päätöksestä johtuvat menot.

15 artikla
Kumoaminen

Kumotaan päätös 1999/51/EY.

16 artikla
Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

17 artikla
Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I
Eurooppalainen ansioluettelo

1. Kuvaus

1.1 Eurooppalainen ansioluettelo perustuu 11päivänä maaliskuuta 2002 annetulla komission suosituksella 2002/236/EY (K(2002) 516) vahvistettuun ansioluettelon eurooppalaiseen malliin.

Ansioluettelo on asiakirja, jonka avulla kansalainen voi esittää tutkintonsa ja pätevyytensä systemaattisen, kronologisen ja joustavan mallin mukaisesti. Eri kenttien täyttämiseen annetaan ohjeita, ja luettelon täyttöä helpottamaan on kehitetty neuvoja ja esimerkkejä.

1.2 Eurooppalaisen ansioluettelon eri osioissa voi esittää

- tietoja henkilökohtaisista seikoista, kielitaitosta, työkokemuksesta sekä koulutuksesta
- tietoja haltijan muista taidoista, etenkin teknisistä, organisatorisista, taiteellisista ja sosiaalisista taidoista
- lisätietoja, jotka voidaan antaa liitteissä.

1.3 Eurooppalainen ansioluettelo on henkilökohtainen asiakirja, johon haltijat kirjaavat tiedot itse.

1.4 Malli on sangen yksityiskohtainen, mutta kukin voi päättää itse, mitkä kentät täyttää. Jos lomake täytetään sähköisesti – joko tietokoneelle ladattuna tai online-tilassa –, haltijan pitäisi voida poistaa ne kentät, joita hän ei halua täyttää. Jos joku ei esimerkiksi halua ilmoittaa sukupuoltaan tai hänellä ei ole ilmoittaa teknistä taitoa, nämä kentät pitäisi voida poistaa, jotteivät ne näy tyhjinä kenttinä ruudulla tai paperilla.

1.5 Eurooppalainen ansioluettelo on järjestelyn ydin: kansalaisen Europass-kansiossa on hänen itsensä täyttämä eurooppalainen ansioluettelo ja vaihteleva määrä muita Europass-asiakirjoja sen mukaan, millainen hänen opinto- ja työhistoriansa on. Sähköisen ansioluettelon eri osioista pitäisi voida luoda linkkejä muihin Europass-asiakirjoihin, jolloin esimerkiksi koulutusosiossa olisi linkki korkeakoulu- tai ammattitutkintotodistuksen liitteeseen.

1.6 Tämän liitteen pääasiakirjana toimivan päätöksen 11 artiklan e alakohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi tarvittavin toimin varmistettava – erityisesti sähköisen asiakirjan osalta –, että eurooppalaisen ansioluettelon hallinnossa noudatetaan täysimääräisesti asiaan liittyviä henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevia yhteisön ja kansallisia säännöksiä.

2. Eurooppalaisen ansioluettelon yhteinen rakenne

Seuraavassa laatikossa esitetään eurooppalaisen ansioluettelon rakenne ja teksti. Paperisen ja sähköisen version ulkoasusta sekä rakenteeseen ja tekstiin mahdollisesti tehtävistä muutoksista sovitaan komission ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken.

Kursivoituna esitetty teksti on tarkoitettu ohjeeksi asiakirjan täyttämiseen.

(Europass-logo)

EUROOPPALAINEN ANSIOLUETTELO

HENKILÖTIEDOT

Täytettävät kentät voi valita itse.

Nimi SUKU- ja etunimet

Osoite, katuosoite, postinumero, postitoimipaikka, maa

Puhelin

Faksi

Sähköposti

Kansalaisuus

Syntymäaika Päivä, kuukausi, vuosi

Sukupuoli

AMMATTIPROFIILI

TYÖKOKEMUS

- Päivämäärät (alkoi – päättyi) Aloitetaan viimeisimmästä ja lisätään erillinen kohta kustakin merkittävästä työstä.
- Työnantajan nimi ja osoite
- Ansiotoiminnan tyyppi ja toimiala
- Toimi tai tehtävä
- Keskeiset tehtävät ja vastuualat

YLEISSIVISTÄVÄ JA AMMATILLINEN KOULUTUS

- Päivämäärät (alkoi – päättyi) Aloitetaan viimeisimmästä ja lisätään erillinen kohta kustakin merkittävästä suoritetusta koulutuksesta.
- Koulutusorganisaation nimi ja tyyppi
- Tärkeimmät oppiaineet tai ammattitaidot
- Tutkinnon nimi
- Koulutuksen kansallisen luokittelun taso (tarvittaessa)

HENKILÖKOHTAISET TIEDOT JA TAIDOT

Taidot, jotka on hankittu mutta joista ei ole välttämättä saatu todistusta

Äidinkieli

Muut kielet

- Ymmärtäminen
 - Luetun Ilmoittakaa taso (ks. ohjeet).
 - Kuullun Ilmoittakaa taso (ks. ohjeet).
- Puhuminen
 - Keskustelu Ilmoittakaa taso (ks. ohjeet).
 - Suullinen esitys Ilmoittakaa taso (ks. ohjeet).
- Kirjoittaminen Ilmoittakaa taso (ks. ohjeet).

Sosiaaliset taidot

Eläminen ja työskentely muiden ihmisten kanssa, monikulttuurisissa ympäristöissä, tehtävissä, joissa kommunikaatio on tärkeää, ja tilanteissa, joissa ryhmätyöskentely on olennainen edellytys (esim. kulttuuri tai urheilu) jne.

Kuvatkaa taitojanne ja ilmoittakaa, missä ne on hankittu.

Organisatoriset taidot

Ihmisten, projektien tai budjettien koordinointi ja hallinto – työssä, vapaaehtoistoiminnassa (esim. kulttuurin tai urheilun parissa), kotona jne.

Kuvatkaa taitojanne ja ilmoittakaa, missä ne on hankittu.

Tietotekniset taidot

Tekstinkäsittely- ja muiden sovellusten käyttö, tietokantahaut, Internet-tuntemus, edistyneet taidot (ohjelmointi jne.).

Kuvatkaa taitojanne ja ilmoittakaa, missä ne on hankittu.

Tekniset tiedot ja taidot

Laitteisiin ja koneisiin (ei tietokoneisiin) tms. liittyvät tiedot ja taidot.

Kuvatkaa taitojanne ja ilmoittakaa, missä ne on hankittu.

Taiteelliset taidot

Musiikki, kirjoittaminen, suunnittelu jne.

Kuvatkaa taitojanne ja ilmoittakaa, missä ne on hankittu.

Muut tiedot ja taidot

Taidot, joita ei ole mainittu edellä.

Kuvatkaa taitojanne ja ilmoittakaa, missä ne on hankittu.

Ajokortit

Ajokortti ja ajoneuvoluokka.

Lisätietoja

Tässä voitte ilmoittaa muita tietoja, joilla saattaa olla merkitystä: esim. yhteyshenkilöt tai suositukset.

Liitteet

Luettelo mahdollisista liitteistä.

LIITE II Mobilipassi

1. Kuvaus

1.1 Mobilipassiin kirjataan yhteistä eurooppalaista muotoa käyttäen 1.2 kohdassa määriteltyjä eurooppalaisia koulutusjaksoja.

Se on henkilökohtainen asiakirja, johon tehdään merkintä haltijan suorittamasta eurooppalaisesta koulutusjaksosta.

Mobilipassin avulla haltijan on helpompi osoittaa, mitä ja erityisesti mitkä pätevyudet hän on koulutusjakson suorittamalla saanut.

1.2 Eurooppalainen koulutusjakso on jakso, jonka henkilö – iästä, koulutustasosta ja ammatillisesta asemasta riippumatta – viettää kotimaansa ulkopuolella oppimistarkoituksissa ja joka

- joko suoritetaan yhteisön yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ohjelmien puitteissa
- tai täyttää seuraavat laatuksiteerit:
 - Toisessa maassa suoritettava jakso kuuluu jakson suorittajan lähtömaassa annettavan koulutuksen piiriin.
 - Lähtömaassa koulutuksesta vastaava organisaatio (lähettävä organisaatio) laatii isäntäorganisaation kanssa kirjallisen sopimuksen eurooppalaisen koulutusjakson sisällöstä, tavoitteista ja kestosta, varmistaa, että jakson suorittajalle annetaan tarpeellista kielivalmennusta, ja nimeää hänelle isäntämaassa toimivan ohjaajan, jonka tehtävänä on auttaa, opastaa ja valvoa häntä ja antaa hänelle tarvittavia tietoja. Lähettävä organisaatio toimittaa sopimuksen lähtömaan Europass-toimistolle (tai Mobilipassin hallinnosta vastaavalle elimelle).
 - Kumpikin osallistujamaa on joko Euroopan unionin jäsenvaltio tai ETA:han kuuluva Efta-maa.

1.3 Liikkuvuushankkeen lähettäjä- ja isäntäorganisaatio täyttävät Mobilipassin kielellä, josta ne sopivat jakson suorittajan kanssa.

Kansalaisilla, joille myönnetään Mobilipassi, on oikeus pyytää siitä käänös valitsemallaan lähettäjä- tai isäntäorganisaation kielellä tai jollakin kolmannella laajasti puhutulla kielellä. Passin kääntämisestä kolmannelle kielelle vastaa lähettäjäorganisaatio.

1.4 Mobilipassi sisältää henkilökohtaisia tietoja (katso 2 kohta). Ainoa henkilötieto, joka Mobilipassiin on merkittävä, on sen haltijan nimi. Mobilipassin täyttävät organisaatiot saavat täyttää muut henkilötietoja koskevat kentät vain siinä tapauksessa, että haltija suostuu siihen.

Tutkinto-kenttä ei sekään ole pakollinen, sillä kaikki yleissivistävään tai ammatilliseen koulutukseen luettavat toimet eivät johda muodolliseen tutkintoon.

Jos Mobilipassi täytetään sähköisesti – joko tietokoneelle ladattuna tai online-tilassa – , täyttämättä jääneet kentät on voitava poistaa, jotteivät ruudulla tai tulosteessa näy tyhjiä kenttiä.

1.5 Kansallinen Europass-toimisto varmistaa seuraavat:

- Mobilipassi-asiakirjoja myönnetään vain eurooppalaisten koulutusjaksojen kirjaamista varten.
- Kaikki Mobilipassi-asiakirjat täytetään sähköisesti.
- Mobilipassi annetaan haltijalle paperiversiona kansiossa, joka on tuotettu tarkoitusta varten yhteistyössä komission kanssa.

1.6 Tämän liitteen pääasiakirjana toimivan päätöksen 11 artiklan e alakohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi tarvittavin toimin varmistettava – erityisesti sähköisen asiakirjan osalta – , että Mobilipassin hallinnossa noudatetaan täysimääräisesti asiaan liittyviä henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevia yhteisön ja kansallisia säännöksiä.

2. Mobilipassin yhteinen rakenne

Seuraavassa laatikossa esitetään Mobilipassin rakenne ja teksti. Paperisen ja sähköisen version ulkoasusta sekä rakenteeseen ja tekstiin mahdollisesti tehtävistä muutoksista sovitaan komission ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken.

Kukin tekstikohta on numeroitu, jotta kohdat löytyvät helpommin monikielisestä sanastosta. Kursivoituna esitetty teksti on tarkoitettu ohjeeksi asiakirjan täyttämiseen. Tähdellä (*) merkityjä kenttiä ei ole pakko täyttää.

(Europass-logo)

MOBILIPASSI

(1) Tämä Mobilipassi on myönnetty seuraavalle henkilölle:

(2) *haltijan etu- ja sukunimi*

(3) Myöntäjä:

(4) *lähtömaassa koulutustoimenpiteestä vastaava organisaatio*

(5) Myöntämispäivä: *pp/kk/vvvv*

(6) Allekirjoitus/leima (myöntäjäorganisaation allekirjoitus ja leima)

(7) HALTIJAN HENKILÖTIEDOT

(8) Sukunimi

(9) Etunimet / muut nimet

(10) Allekirjoitus

- (11) * Osoite *Katuosoite, postinumero, postitoimipaikka, maa*
- (12) * Yhteystiedot *esim. sähköposti tai puhelin*
- (13) * Syntymäaika *pp/kk/vvvv*
- (14) * Kansalaisuus
- (15) * *Tila valokuvalle*
- (16) EUROOPPALAINEN KOULUTUSJAKSO
- (17) Koulutus, jonka osana eurooppalainen koulutusjakso on suoritettu
- (18) * Tutkinto *mahdollinen tutkinto, todistus tms., johon koulutus johtaa*
- (19) Eurooppalaisen koulutusjakson kesto
- (20) *pp/kk/vvvv–pp/kk/vvvv*
- (21) Isäntäorganisaatio
- (22) Ohjaajan nimi ja asema
- (23) Eurooppalaisen koulutusjakson sisältö
- (24) *Tässä kohdassa annetaan tietoja seuratusta koulutuksesta tai jakson aikana saadusta työkokemuksesta sekä tapauksen mukaan hankitut tiedot ja taidot ja käytetty arviointimenetelmä.*
- (25) *Kuvauksessa olisi tuotava esiin, miten eurooppalainen koulutusjakso on parantanut seuraavia:*
- (26) *haltijan tuntemusta sellaisista teknisistä tiedoista ja taidoista, jotka nimenomaan liittyvät hänen koulutuksensa alaan*
- (27) *haltijan kielitaitoja*
- (28) *haltijan sosiaalisia taitoja*
- (29) *haltijan organisatorisia tietoja ja taitoja*
- (30) *haltijan muita tietoja ja taitoja*
- (31) Isäntäorganisaation ja haltijan allekirjoitukset

LIITE III

Korkeakoulututkintotodistuksen liite

1. Kuvaus

- 1.1 Korkeakoulututkintotodistuksen liite on korkea-asteen koulutuksesta annettavaan todistukseen liitettävä asiakirja, jonka tarkoituksena on tehdä – etenkin ulkomaalaiselle – helpommaksi ymmärtää, mitä tietoja ja taitoja tutkinnon suorittamiseksi on ollut hankittava.

Liitteessä kuvataan varsinaisen todistuksen haltijan suorittamien opintojen luonnetta, taustaa, tasoa, sisältöä ja asemaa. Se on siis henkilökohtainen asiakirja, joka kertoo haltijastaan.

- 1.2 Korkeakoulututkintotodistuksen liite ei korvaa alkuperäistä tutkintotodistusta eikä takaa, että jonkin toisen maan korkeakouluviranomaiset tunnustaisivat muodollisesti alkuperäisen tutkinnon. Toisaalta se helpottaa tutkintotodistuksen ymmärtämistä ja saattaa siten auttaa saamaan tutkinnolle toimivaltaisten viranomaisten tai oppilaitokseen pääsystä päättävän henkilökunnan tunnustuksen.

- 1.3 Korkeakoulututkintotodistuksen liitteen laativat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset käyttämällä Euroopan komission, Euroopan neuvoston ja Unescon yhteisen työryhmän laatimaa, testaamaa ja hiomaa mallia. Liitemalli on saatavana Euroopan unionin 11 virallisella kielellä. Se on käytännön tarkoituksiin kehitetty, joustava väline, joka ei sisällä määräyksiä ja jota voidaan mukauttaa paikallisiin tarpeisiin.

- 1.4 Korkeakoulututkintotodistuksen liitteessä on kahdeksan osiota. Niissä yksilöidään tutkinnon suorittaja (osio 1) ja tutkinto (2), annetaan tietoja tutkinnon tasosta (3), sen sisällöstä ja saavutetuista tuloksista (4) sekä tutkinnon tarkoituksesta (5), annetaan mahdollisia lisätietoja (6), todistetaan liite oikeaksi (7) ja lopuksi kerrotaan maan korkeakoulujärjestelmästä (8). Kaikki kahdeksan osiota olisi täytettävä, ja täyttämättä jättämiselle olisi annettava perustelut. Oppilaitosten olisi sovellettava liitteeseen samoja oikeaksi todistamisen menettelyjä kuin itse tutkintotodistukseenkin.

- 1.5 Tämän liitteen pääasiakirjana toimivan päätöksen 11 artiklan e alakohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi tarvittavin toimin varmistettava – erityisesti sähköisen asiakirjan osalta – , että korkeakoulututkintotodistuksen liitteen hallinnossa noudatetaan täysimääräisesti asiaan liittyviä henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevia yhteisön ja kansallisia säännöksiä.

2. Korkeakoulututkintotodistuksen liitteen yhteinen rakenne

Seuraavassa laatikossa esitetään korkeakoulututkintotodistuksen liitteen yhteinen, esitöiva rakenne- ja tekstimalli. Liitteen paperisen ja sähköisen version ulkoasusta sovitaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa.

(Europass-logo)

KORKEAKOULUTUTKINTOTODISTUKSEN LIITE

1. Tutkintotodistuksen haltijan henkilötiedot

1.1 / 1.2 Sukunimi/Etunimet:

1.3 Syntymäaika, -paikka ja -maa:

1.4 Opiskelijanumero tai -koodi:

2. Tutkintoa koskevat tiedot

2.1 Tutkinnon nimi (kokonimi ja lyhenne):

Annettu arvonimi (kokonimi ja lyhenne):

2.2 Tutkinnon pääasialliset koulutusalat:

2.3 Tutkintotodistuksen myöntävän laitoksen nimi:

2.4 Opintojen toteuttamisesta vastaavan laitoksen nimi:

2.5 Opetus- tai kuulustelukielet:

3. Tutkinnon tasoa koskevat tiedot

3.1 Tutkinnon taso:

3.2 Tutkinnon suorittamisen tavoiteaika:

3.3 Pääsyvaatimukset:

4. Tutkinnon sisältöä ja saavutettuja tuloksia koskevat tiedot

4.1 Opintotapa:

4.2 Tutkintovaatimukset:

4.3 Opintoja koskevat yksityiskohdat:

4.4 Arvostelujärjestelmä ja arvosanojen jakauma:

4.5 Tutkinnon yleinen luokitus:

5. Tutkinnon tarkoitusta koskevat tiedot

5.1 Jatko-opintokelpoisuus:

5.2 Tutkinnon tuottama ammatillinen kelpoisuus:

6. Lisätietoja

6.1 Lisätietoja:

6.2 Muita tietolähteitä:

7. Liitteen todistaminen oikeaksi

Tämä tutkintotodistuksen liite viittaa seuraaviin alkuperäisasiakirjoihin:

Virallinen

leima tai sinetti

8. Tiedot kansallisesta korkeakoulujärjestelmästä

8.1 Oppilaitostyypit ja laitosten valvonta

8.2 Opinto-ohjelmat ja tutkinnot

8.3 Opinto-ohjelmien ja tutkintojen hyväksyminen ja akkreditointi

8.4 Opintojen rakenne

8.4.1 Integroidut ”pitkät” (yksiportaiset) ohjelmat: (esim. maisterintutkinnot)

8.4.2 Alempiin ja ylempiin perustutkintoihin johtavat (kaksiportaiset) ohjelmat: (kandidaatintutkinto – maisterintutkinto)

8.5 Erikoistuneet perustutkinto-opinnot

8.6 Tohtorintutkinnot

8.8 Luokitusjärjestelmä

8.9 Pääsy korkea-asteen koulutukseen

8.10 Tietolähteitä

LIITE IV

Eurooppalainen kielisalkku

1. Kuvaus

1.1 Euroopan neuvoston kehittämä eurooppalainen kielisalkku on asiakirja, johon kieltenoppijat voivat kirjata kieliopintonsa, kulttuuriset kokemuksensa ja taitonsa.

1.2 Kielisalkulla on kaksi tehtävää: pedagoginen ja raportoiva.

Pedagogisessa mielessä salkku on suunniteltu lisäämään kieltenoppijoiden motivaatiota parantaa kykyään viestiä vierailta kielillä ja hankkia uusia oppimis- ja monikulttuurisia kokemuksia. Salkulla halutaan auttaa oppijoita pohtimaan oppimistavoitteitaan, suunnittelemaan opiskelua ja oppimaan omatoimisesti.

Raportoivana asiakirjana kielisalkulla halutaan osoittaa haltijan kielitaito kattavalla, informatiivisella, selkeällä ja luotettavalla tavalla. Se auttaa oppijoita luomaan katsauksen hankkimiansa vieraiden kielten taitojen tasoon ja esittämään nämä taidot kansainvälisesti vertailtavassa muodossa. Salkkuun kirjataan kaikki taidot, olipa ne hankittu muodollisen koulutusjärjestelmän piirissä tai sen ulkopuolella.

1.3 Eurooppalainen kielisalkku sisältää

- kielipassin, jota sen haltija päivittää säännöllisesti ja jossa hän kuvailee kielitaitojaan kaikkialla Euroopassa hyväksytyjen yhteisten kriteerien mukaisesti,
- yksityiskohtaisen kieltenoppimiskertomuksen, jossa kuvataan haltijan kuhunkin kieleen liittyviä oppimiskokemuksia,
- työkansion, johon voi kerätä kielitaitoa havainnollistavia esimerkkejä omista suorituksista.

Eurooppalainen kielisalkku kuuluu haltijalleen.

1.4 Kutakin kielisalkkua varten on sovittu yhteisistä periaatteista ja ohjeista. Euroopan neuvoston jäsenmaat kehittävät erilaisia salkkumalleja, jotka vaihtelevat oppijoiden iän ja maan oman tilanteen mukaan. Kaikkien mallien on noudatettava sovittuja periaatteita ja saatava hyväksyntä eurooppalaiselta validointitoimikunnalta, jotta niissä voitaisiin käyttää Euroopan neuvoston logoa. Jäljempänä esitetään malli kielipassille; tämä kielisalkun osio on täytettävä ennalta määritellyn rakenteen mukaisesti.

1.5 Tämän liitteen pääasiakirjana toimivan päätöksen 11 artiklan e alakohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten olisi tarvittavin toimin varmistettava – erityisesti sähköisen asiakirjan osalta –, että eurooppalaisen kielisalkun hallinnossa noudatetaan täysimääräisesti asiaan liittyviä henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa koskevia yhteisön ja kansallisia säännöksiä.

2. Eurooppalaiseen kielisalkkuun kuuluvan kielipassin yhteinen rakenne

Seuraavassa laatikossa esitetään eurooppalaiseen kielisalkkuun kuuluvan kielipassin yhteinen, ei-sitova rakenne- ja tekstimalli. Liitteen paperisen ja sähköisen version ulkoasusta sovitaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa.

(Europass-logo)

KIELIPASSI

Kielitaitoprofiili

Äidinkieli tai -kielet:

Kieli:	Kirjoit- taminen	Suullinen vuoro- vaikutus	Suullinen tuottaminen	Luke- minen	Kuuntelu
Oma arvio					

(Toistetaan tarpeen mukaan.)

Tiivistelmä kielenoppimis- ja monikulttuurisista kokemuksista

Kielten opiskelu ja käyttö maassa tai alueella, jossa kieltä ei puhuta

Kieli:	Vuosi tai alle	3 vuotta tai alle	5 vuotta tai alle	Yli 5 vuotta
I asteen / II asteen / ammatil- linen koulutus				
Korkea-aste				
Aikuiskoulutus				
Muut kurssit				
Säännöllinen käyttö työpaikalla				
Säännöllisiä yhteyksiä kielenpuhujiin				
Muu				
Lisätietoja kielenoppimis- ja monikulttuurisista kokemuksista				

(Toistetaan tarpeen mukaan.)

Oleskelu alueella, jossa kieltä puhutaan

Kieli:	1 kk tai alle	3 kk tai alle	5 kk tai alle	Yli 5 kk
Kielen käyttäminen opiskelussa				
Kielen käyttäminen työssä				
Muu				
Lisätietoja kielenoppimis- ja monikulttuurisista kokemuksista				

Todistukset

Kieli: Taso:
Todistuksen nimi:
Myöntäjä:
Vuosi:

(Toistetaan tarpeen mukaan.)

LIITE V
Ammattitutkintotodistuksen liite

1. Kuvaus

- 1.1 Ammattitutkintotodistuksen liite on ammatillisesta koulutuksesta annettavaan todistukseen liitettävä asiakirja, jonka tarkoituksena on tehdä – etenkin ulkomaalaiselle – helpommaksi ymmärtää, mitä tietoja ja taitoja tutkinnon suorittamiseksi on ollut hankittava.

Tutkintotodistuksen liitteessä annetaan tietoja seuraavista:

- hankittu osaaminen
- ammatit, joihin todistus antaa pätevyyden
- todistuksen antavat ja siitä päättävät elimet
- tutkinnon taso
- tavat, joilla tutkintotodistuksen voi saada
- pääsyvaatimukset sekä jatko-opintokelpoisuus.

Liite ei ole henkilökohtainen asiakirja, vaan kaikki tietyssä maassa saman tutkinnon suorittaneet saavat tutkintotodistukseensa saman liitteen.

- 1.2 Ammattitutkintotodistuksen liite ei korvaa alkuperäistä tutkintotodistusta eikä takaa, että jonkin toisen maan viranomaiset muodollisesti tunnustaisivat alkuperäisen tutkinnon. Toisaalta se helpottaa tutkintotodistuksen ymmärtämistä ja saattaa siten auttaa saamaan tutkinnolle toimivaltaisten viranomaisten tunnustuksen.

- 1.3 Ammattitutkintotodistuksen liitteen laativat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset, ja se annetaan vastaavan tutkintotodistuksen haltijoille kansallisesti sovittavin menettelyin.

Osassa 2 annetaan kuvaus ammattitutkintotodistuksen liitteen yhteisestä rakenteesta.

2. Ammattitutkintotodistuksen liitteen yhteinen rakenne

Seuraavassa laatikossa esitetään ammattitutkintotodistuksen liitteen yhteinen, esitöiva rakenne- ja tekstimalli. Liitteen paperisen ja sähköisen version ulkoasusta sovitaan komission ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kesken.

(Europass-logo)

AMMATTITUTKINTOTODISTUKSEN LIITE

1. Tutkinnon nimi (alkuperäisellä kielellä)
2. Tutkinnon nimen käännös (Tämä käännös ei ole tutkinnon virallinen nimi)
3. Tutkinnon tuottama ammatillinen osaaminen
4. Amatit, joihin todistus antaa pätevyyden (tapauksen mukaan)
5. Tutkintotodistuksen virallinen asema
 - Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema
 - Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema
 - Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)
 - Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset
 - Jatko-opintokelpoisuus
 - Kansainväliset sopimukset
 - Säädosperusta
6. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla
 - Ammatillisen koulutuksen kuvaus
 - Opiskelu oppilaitoksessa
 - Työssäoppiminen
 - Hyväksi luetut aikaisemmat opinnot
 - Osuus kokonaislaajuudesta (%)
 - Kesto (tuntia/viikkoa/kuukautta/vuotta)
 - Koulutuksen kokonaislaajuus
 - Pohjakoulutusvaatimukset
 - Lisätietoja

Lisätietoa (mm. kuvaus maan ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen järjestelmästä) osoitteessa www.

LIITE VI Tietojärjestelmät

Komissio ja jäsenvaltiot toimivat yhdessä varmistaakseen, että kansalaiset voivat Internetin välityksellä täyttää ja myöhemmin ladata tietokoneelleen mahdollisesti muokattavaksi tai poistettavaksi eurooppalaisen ansioluettelonsa ja muut Europass-asiakirjat, joiden antaminen ei edellytä hyväksytyn elimen toimia.

Kaikki hyväksytyjen elinten antamat Europass-asiakirjat täytetään sähköisesti ja saatetaan pelkästään haltijoidensa ladattaviksi kaikkialla Euroopassa. Tarkoituksenmukaisimmasta teknisestä välineestä olisi päätettävä komission ja asiaan liittyvien kansallisten viranomaisten kesken ottaen huomioon alan kehitys ja käytössä olevat kansalliset järjestelmät. Seuraavat seikat olisi kuitenkin varmistettava.

1. Suunnittelun periaatteet

Avoim järjestelmä. Europass-tietojärjestelmää kehitettäessä olisi annettava mahdollisuus tulevan kehityksen ottamiselle huomioon. Erityisesti olisi pidettävä mielessä uusien asiakirjojen lisääminen Europass-järjestelyyn sekä järjestelmän integroiminen avoimia työ- ja opiskelupaikkoja koskevien tietopalvelujen kanssa.

Yhteentoimivuus. Eri maissa hallinnoitavien Europass-tietojärjestelmän osien olisi oltava täysin yhteentoimivia keskenään ja suhteessa Euroopan tasolla hallinnoitaviin osiin.

2. Asiakirjojen hallinto ja käyttönsaanti

2.1 Kaikki hyväksytyjen elinten antamat Europass-asiakirjat olisi täytettävä sähköisesti antajalaitosten ja kansallisten Europass-toimistojen sopimien menettelyjen sekä Euroopan tasolla sovittujen käytäntöjen mukaisesti.

2.2 Myös eurooppalainen ansioluettelo ja muut Europass-asiakirjat, joiden antaminen ei edellytä hyväksytyn elimen toimia, olisi oltava saatavilla sähköisenä.

2.3 Kansalaisilla on oltava oikeus:

- Internetin välityksellä täyttää ja myöhemmin ladata tietokoneelleen mahdollisesti muokattavaksi tai poistettavaksi eurooppalainen ansioluettelonsa ja muut Europass-asiakirjat, joiden antaminen ei edellytä hyväksytyn elimen toimia
- luoda, päivittää ja poistaa linkkejä eurooppalaisen ansioluettelonsa ja muiden Europass-asiakirjojensa välillä
- poistaa tai poistattaa mikä tahansa Europass-asiakirjansa Europass-tietojärjestelmästä
- liittää Europass-asiakirjojensa tueksi muita asiakirjoja
- tulostaa kokonaan tai osittain Europass-kansionsa ja sen mahdolliset liitteet.

2.4 Henkilökohtaisia tietoja sisältävien asiakirjojen käyttöoikeus saa olla yksinomaan asiakirjojen haltijalla.

RAHOITUSTA KOSKEVA LIITE

1. Varoilla on tarkoitus antaa osarahoitusta kansallisen tason täytäntöönpanoon sekä kattaa eräät asiakirjojen koordinoinnista, tunnetuksi tekemisestä ja tuottamisesta yhteisön tasolla syntyvät kustannukset.
2. Yhteisön rahoitus kansallisiin täytäntöönpanotoimiin järjestetään kansallisille Europass-toimistoille myönnettävinä vuotuisina toiminta-avustuksina.

Europass-toimistoilla on oltava oikeushenkilön asema, eivätkä ne saa saada muuta toiminta-avustusta yhteisön talousarviosta.
- 2.1 Avustukset myönnetään tämän päätöksen 9 artiklassa lueteltuihin toimiin liittyvän työohjelman perusteella ja erityisten edellytysten mukaisesti.
- 2.2 Yhteisön rahoitusosuus on enintään 50 prosenttia toiminnan kokonaiskustannuksista.
- 2.3 Komissio voi päätöstä toteuttaessaan käyttää asiantuntijoita ja teknisen avun organisaatioita, joiden käyttö voidaan rahoittaa päätöksen kokonaismäärärahoista. Komissio voi lisäksi järjestää asiantuntijoiden seminaareja, keskustelutilaisuuksia tai muita kokouksia, jotka ovat omiaan edistämään päätöksen toteuttamista, sekä toteuttaa asianmukaista tiedotus-, julkaisu- ja levitystoimintaa.

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

Politiikan alat: koulutus ja kulttuuri

Toiminnan ala: ammatillinen koulutus

TOIMENPITEEN NIMI: YHTEINEN TUTKINTO- JA PÄTEVYYSVAATIMUKSIA SELKEYTTÄVÄ JÄRJESTELY (EUROPASS)

1. BUDJETTIKOHDAT

15030101 ja 15010405 – Europass.

2. NUMEROTIEDOT

2.1 Toimenpiteen kokonaismäärärahat (B-osa): 2 milj. euroa maksusitoumusmäärärahoina vuotta kohti

2.2 Toimenpiteen soveltamisaika:

Koska Europassista on tarkoitus tulla pysyvä väline kansalaisten käyttöön, oikeusperustan voimassaoloa ei rajoiteta. Siksi ei ilmoiteta ohjeellista määrärahaa, vaan budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

Tällä päätösehdotuksella perustetaan tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävä järjestely, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2005. Päätöksestä syntyvät kustannukset rahoitetaan seuraavasti:

- järjestelyn kehittämisvaiheen eli vuosien 2005–2006 osalta tällä päätöksellä
- seuraavien vuosien osalta nyt valmisteilla olevilla päätöksillä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen uuden vaiheen ohjelmista.

Edellisen vuoksi tämä rahoitus selvitys kattaa vain vuosina 2005–2006 syntyvät kustannukset. Myöhempien vuosien kustannukset eivät merkittävästi kasva vuosiin 2005–2006 verrattuna, ja ne sisällytetään yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen uuden vaiheen ohjelmista tehtävien päätösten rahoitus selvityksiin.

2.3 Monivuotinen kokonaismenoarvio

a) Maksusitoumusmäärärahojen/maksumäärärahojen aikataulu (rahoitustuki)
(vrt. kohta 6.1.1)

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2005	2006	2007				Yht.
Maksusitoumusmäärärahat	1,875	1,875					3,750
Maksumäärärahat	1,250	1,875	0,675				3,750

b) Tekninen ja hallinnollinen apu ja tukimenot (vrt. kohta 6.1.2)

	2005	2006	2007				Yht.
MSM	0,125	0,125					0,250
MM	0,080	0,125	0,045				0,250

a+b yhteensä	2005	2006	2007				Yht.
MSM	2,000	2,000					4,000
MM	1,330	2,000	0,670				4,000

c) Henkilöstö- ja muiden hallintomenojen kokonaisvaikutus rahoitukseen (vrt. kohdat 7.2 ja 7.3)

	2005	2006	2007				Yht.
MSM/MM	0,459	0,459					0,918

a+b+c YHTEENSÄ	2005	2006	2007				Yht.
MSM	2,459	2,459					4,918
MM	1,789	2,459	0,625				4,918

2.4 Yhteensopivuus ohjelmasuunnitelman ja rahoitusnäkyvien kanssa

X Ehdotus on tehtyn ohjelmasuunnitelman mukainen.

[...] Ehdotus edellyttää rahoitusnäkyvien kyseisen otsakkeen ohjelmasuunnitelman muuttamista,

[...] ja tämä voi edellyttää toimielinten sopimuksen määräysten soveltamista.

2.5 Vaikutukset tuloihin:¹

X Ei vaikuta tuloihin (kyseessä ovat toimenpiteen toteuttamiseen liittyvät tekniset näkökohdat).

TAI

[...] Vaikutukset tuloihin ovat seuraavat:

¹ Lisätietoja erillisessä ohjeasiakirjassa.

3. BUDJETTITIEDOT

Menolaji		Uusi	Efta osallistuu	Ehdokasmaat osallistuvat	Rahoitusnäkymien otsake
Ei-pakoll.	JM	EI	KYLLÄ	KYLLÄ	Nro 3

4. OIKEUSPERUSTA

Perustamissopimuksen 149 ja 150 artikla.

5. KUVAUS JA PERUSTELUT

5.1 Yhteisön toiminnan tarve²

5.1.1 Toiminnan tavoitteet

- **Ehdotetulla toiminnalla järjeistetään ja halutaan tehostaa nykyisiä välineitä ja verkkoja, joilla pyritään lisäämään selkeyttä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla.**

Työ- tai opiskelupaikkaa hakiessa on ratkaisevaa, että pystyy selvästi osoittamaan hankkimansa tutkinnot ja pätevyudet. Viime vuosina on eri tasoilla kehitetty joukko välineitä parantamaan tutkinto- ja pätevyysvaatimusten selkeyttä, jotta ne on helpompi osoittaa. Välineet ovat erityisen hyödyllisiä silloin, kun hakija ja työnantaja eivät ole samasta maasta, mutta nykypäivän nopeasti muuttuvassa maailmassa viestiminen voi olla hankalaa ilman maasta toiseen siirtymistäkin.

Välineisiin kuuluu asiakirjoja, joissa annetaan tarkempia tietoja tutkinnoista (esim. korkeakoulu- ja ammattitutkintotodistusten liitteet) tai joihin kirjataan tietynlaisia kokemuksia (esim. Europass-todistus) tai taitoja (eurooppalainen kielisalkku), samoin kuin kansalaisille tietoja ja ohjausta antavia verkkoja (esim. Euroguidance-verkko ja kansalliset tietopisteitten verkko).

Käytössä olevat asiakirjat ja verkot ovat yleensä erillisiä, eikä niitä koordinoita. Se voi hämmentää niin hakijoita kuin hakemusten käsittelijöitäkin. Kun nämä välineet kootaan yhteiseen järjestelyyn, jota koordinoi kussakin maassa yksi keskitetty elin ja jonka tukena on kansallisella ja Euroopan tasolla sopivat tietojärjestelmät, välineiden käyttö tehostuu.

Koska puheena olevat välineet ovat luonteeltaan valmiiksi eurooppalaisia – tämä on aivan ilmeinen piirre –, ne yhteen kokoavan yhteisen järjestelyn on senkin oltava Euroopan laajuinen.

Keskeisenä erityisenä tavoitteena on sen vuoksi tehdä tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttäviä välineitä laajemmin tunnetuksi ja parantaa niiden saatavuutta ja tehokkuutta. Se tehdään kokoamalla välineet yhteiseen, koordinoituun

² Lisätietoja erillisessä ohjeasiakirjassa.

järjestelyyn, jonka tunnuksena olevaa logoa tehdään laajalti tunnetuksi, sekä järkeistämällä niihin liittyvää verkostorakennetta.

- Tämä tukee yleistä tavoitetta eli koulutuksen laadun parantamista lisäämällä oppijoiden liikkuvuutta ja helpottamalla heidän sijoittumistaan tai paluutaan työmarkkinoille.

Ehdotettujen toimien tavoitteet ja niihin liittyvät indikaattorit voidaan esittää tiivistettynä seuraavasti:

Yleiset tavoitteet	Indikaattorit
<p>Edistetään laadukkaan yleissivistävän koulutuksen kehittämistä erityisesti rohkaisemalla opiskelijoiden liikkuvuutta mm. edesauttamalla tutkintotodistusten ja opintojaksojen akateemista tunnustamista selkeyden lisäämisen avulla.</p> <p>Edistetään ammatillisen koulutuksen politiikan toteuttamista erityisesti rohkaisemalla ammatillisessa koulutuksessa olevien liikkuvuutta ja helpottamalla heidän pääsyään ja palaamistaan ammattiin, kun oppisaavutukset on helpompi osoittaa.</p>	<p>Määrälliset ja laadulliset tiedot (kerätään erityisillä selvityksillä) kansalaisten, eri toimien järjestäjien ja työnantajien käsityksistä siitä, mikä rooli Europass-järjestelyllä on suhteessa maantieteelliseen tai alojenväliseen liikkuvuuteen ja siirtymiseen opinnoista työelämään.</p>
Erityiset tavoitteet	Indikaattorit
<p>Parannetaan nykyisten selkeyttä lisäävien välineiden tunnettuutta ja saatavuutta kansalaisten – opiskelijoiden, opettajien ja kouluttajien, työnantajien sekä oppilaitosten opiskelijavalintahenkilöstön – keskuudessa kokoamalla välineet yhdeksi koordinoituksi välineeksi ja järkeistämällä asiaan liittyviä verkostoja.</p> <p>Tehostetaan nykyisten selkeyttä lisäävien välineiden viestintävaikutusta käyttämällä yhteistä, tunnetuksi tehtävää logoa.</p> <p>Luodaan tilaisuuksia uusien selkeyttä lisäävien välineiden kehittämiseksi.</p> <p>Parannetaan tiedotusta selkeyteen ja liikkuvuuteen liittyvistä kysymyksistä – mahdollisuuksista, ehdoista, tunnustamisesta – ottamalla ohjauspalvelut tiiviisti mukaan selkeyttä lisäävän järjestelyn koordinoituun toimintaan.</p>	<p>Määrälliset ja laadulliset tiedot (kerätään erityisillä selvityksillä) järjestelyn tunnettuudesta asianomaisten väestöryhmien keskuudessa.</p> <p>Hallintoelimitystä saatavat tiedot: myönnettyjen selkeyttävien asiakirjojen määrä, kansioiden määrä tietojärjestelmässä.</p> <p>Määrälliset ja laadulliset tiedot (kerätään erityisillä selvityksillä) kansalaisten, eri toimien järjestäjien ja työnantajien käsityksistä siitä, mikä rooli Europass-järjestelyllä on hakemusten hyväksymisen kannalta.</p> <p>Määrälliset ja laadulliset tiedot (kerätään erityisillä selvityksillä) Europass-järjestelyn merkityksestä uusien välineiden kehittämisen kannalta.</p> <p>Määrälliset ja laadulliset tiedot (kerätään erityisillä selvityksillä) ohjaus- ja tietopalvelujen käytöstä.</p>
Toiminnalliset tavoitteet	Indikaattorit
<p>Perustetaan ja otetaan käyttöön täytäntöönpanomekanismi. Europass-kansio asiakirjoineen saatetaan ihmisten saataville ja sitä tehdään tunnetuksi.</p>	<p>– jaettujen, täytettyjen ja ladattujen asiakirjojen määrä (hallintoelinten tiedot, selvitykset)</p>

<p>Opetuksen ja liikkuvuustoimien järjestäjät käyttävät Europass-järjestelyä. Ne täyttävät ja myöntävät Europass-asiakirjoja tapauksen mukaan ja linkittävät ne Europass-järjestelyyn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – käyttöaste, esim. kirjatut jaksot suhteessa suoritettuihin jaksoihin (hallintoelinten tiedot, selvitykset) – tunnettuus liikkuvuustoimien järjestäjien ja laitosten keskuudessa (selvitykset)
<p>Kansalaiset käyttävät Europass-järjestelyä ja siihen kuuluvia asiakirjoja hakiessaan työtä tai opiskelua tai harjoittelupaikkaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – käyttö hakijoiden keskuudessa (selvitykset) – tunnettuus kansalaisten keskuudessa (selvitykset)
<p>Työnantajat ja valintahenkilöstö tuntevat Europass-järjestelyn ja sen asiakirjat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – tunnettuus, näkyvyys ja hyväksytyys työnantajien keskuudessa (selvitykset).

5.1.2 Ennakoarviointiin liittyvät toimenpiteet

Päätösehdotuksen taustalla ovat 30. marraskuuta 2002 annettu Kööpenhaminan julistus³ sekä 19. joulukuuta 2002 annettu neuvoston päätöslauselma⁴ ammatillisen koulutuksen tehostetun yhteistyön edistämisestä Euroopassa, joissa nimenomaisesti kehoitettiin lisäämään ”**ammattillisen koulutuksen avoimuutta käyttämällä ja järjeistämällä viestintävälineitä ja -verkkoja, esimerkiksi yhdistämällä olemassa olevat välineet, kuten eurooppalainen ansioluettelo, tutkintojen ja todistusten liitteet, kieliä koskeva yhteinen eurooppalainen viitekehys ja EUROPASS-todistus, yksiin puitteisiin**”.

Julistuksen ja päätöslauselman pohjalta käynnistettiin Kööpenhaminan prosessina tunnettu poliittinen prosessi, jolla tehostetaan yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla. Ne olivat itse tulosta pitkistä keskusteluista ja kuulemisista, jotka saivat muodollisen asun Belgian puheenjohtajakaudella 2. lokakuuta 2001 järjestetyssä ammatillisen koulutuksen alan pääjohtajien kokouksessa, jonka taustalla taas olivat keskustelut vastaavassa, Ruotsin puheenjohtajakaudella aiemmin samana vuonna (21.–24. huhtikuuta) Vaxjössä järjestetyssä tilaisuudessa.

Keskusteluissa keskityttiin erityisesti ammattitutkintoja koskeviin kysymyksiin, mutta niille oli leimallista kattava, elinikäiseen oppimiseen pohjaava lähestymistapa. Prosessissa oli heti alusta mukana työmarkkinajärjestöjen edustajia, jotka myöhemmin allekirjoittivat omasta puolestaan Kööpenhaminan julistuksen.

Ammatillisen koulutuksen alan yhteistyön tehostamiseen päästiin ensimmäistä kertaa luomaan katsaus komission 10.–11. kesäkuuta 2002 järjestämässä konferenssissa, jossa lukuisat puhujat esittivät myönteisiä näkemyksiä tutkintojen selkeyttä lisäävien verkkojen, välineiden ja asiakirjojen integroinnista ja koordinoinnista.

Edellä mainittuja julistusta ja päätöslauselmaa käytännössä toteuttavan Kööpenhaminan prosessin yhteyteen perustettiin selkeyttä käsittelevä työryhmä, jossa on jäsenvaltioiden, ehdokasmaiden ja työmarkkinaosapuolten edustajia. Kesäkuussa 2003 työryhmä esitti komissiolle raportin, jossa se suositteli yhteistä järjestelyä, johon koottaisiin eurooppalaisen ansioluettelon ympärille jo käytössä

³ Kööpenhaminassa 29.–30. marraskuuta 2002 kokoontuneiden Euroopan unionin ammatillisesta koulutuksesta vastaavien ministerien ja Euroopan komission julistus ammatillisen koulutuksen tehostetusta yhteistyöstä Euroopassa.

⁴ Katso http://europa.eu.int/comm/education/copenhagen/index_en.html.
EUVL C 13, 18.1.2003, s. 2.

olevat eri välineet ja johon voitaisiin myöhemmin lisätä muita välineitä. Raportissa korostettiin tarvetta perustaa asianmukainen Internet-pohjainen tietojärjestelmä ja tarkasteltiin järjestelyn toteuttamisen vaihtoehtoja näiden ajatusten mukaisesti.

Vuoden 2003 alkupuoliskolla ulkoiset konsultit tekivät väliarvioinnin Europass-aloitteesta. Loppuraportti toimitettiin elokuussa 2003, ja siinä todettiin Europass-todistuksen olevan potentiaalisesti käyttökelpoinen väline, jota ei kuitenkaan pystyittäisi hyödyntämään täysimääräisesti lähinnä sen muotoon liittyvien puutteitten (ei sähköistä formaattia) ja tarkoituksella suppean soveltamisalan (vuorottelukoulutus) vuoksi. Yleisenä heikkoutena oli lisäksi yleisen koordinoinnin puuttuminen Europassin ja muiden selkeyttä lisäävien välineiden ja aloitteiden väliltä. Etenkin Europassin kömpelö muoto ja sen erillisuus suhteessa muihin toimiin hankaloitti sen tulemista tunnetuksi ja helposti tunnistettavaksi, jotka molemmat ovat selkeyttä lisäävän välineen onnistumisen kannalta keskeisiä tekijöitä.

Arviossa päädyttiin siihen, että vaikka Europass-todistusta sinänsä voitaisiin kohentaa parantamalla sen muotoa ja organisointia, todellista edistystä voitaisiin saada aikaan vain uudistamalla koko selkeyteen liittyvien asiakirjojen järjestelmä integroimalla ne toisiinsa tai vähintäänkin koordinoimalla niitä paremmin. Liikkuvuustoimien järjestäjät, käyttäjät ja erityisesti työnantajat ovat ehkä kuulleet lukuisista eri välineistä, mutta ilman koordinoimista ne saattavat pikemminkin aiheuttaa sekaannusta kuin tarjota apua. Toimintasuosituksissa kehoitettiin sekä kehittämään Europass-todistusta yksittäisenä välineenä että kohentamaan kaikkien yhteisössä käytettävien selkeyttä lisäävien välineiden tilannetta ja parantamaan niiden koordinoimista.

Aiemmista toimista – Europass-aloitteen hallinnoinnista, Euroguidance-verkon ja NARIC-verkon hallinnoinnista sekä eurooppalaiseen ansioluetteloon ja tutkintotodistusten liitteisiin liittyvistä kokemuksista – voidaan ottaa oppia. Voidaan esittää seuraavat yleiset päätelmät:

- Sidosryhmien keskuudessa ollaan laajalti yhtä mieltä siitä, että eri välineitten käyttökelpoisuutta voitaisiin lisätä parantamalla niiden koordinoimista.
- Selkeyttä lisääviä asiakirjoja ja palveluja ei voida jättää niiden perustamisen jälkeen oman onnensa nojaan. Niitä pitää tukea aktiivisesti, jotta ne saavuttaisivat kansalaiset. Tukea voi antaa monella tapaa: koordinoimalla ja yhteisrahoitetulla täytäntöönpanolla, johon kuuluu tunnetuksi tekeminen (Europass-todistus), kansallisella lainsäädännöllä (esim. korkeakoulututkintotodistuksen liite) ja vahvoilla verkoilla (Ploteus ja Euroguidance-verkko).

Erityisesti hallinnon tehokkuuteen liittyy seuraava:

- Myönnettäessä yhteisön rahoitustukea kansalliseen toimintaan olisi kiinnitettävä huomiota siihen hallinnolliseen työtaakkaan, jota mahdollisesti varsin pienet avustukset edellyttävät. Hallintojärjestelyjä olisi niitäkin järjeistettävä.

5.1.3. *Jälkiarvioinnin perusteella toteutettavat toimenpiteet*

Ei ole. Ehdotettuun toimeen liittyvistä aloitteista tehdyt väliarvioinnit otettiin huomioon ennakoarvioinnissa (ks. edellinen osio).

5.2 **Suunnitellut toimet ja yhteisön rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt**

1. **Ehdotetun toimen kuvaus.** Tällä päätösehdotuksella perustetaan yhteinen selkeyttä lisäävä järjestely, ja siinä säädetään järjestelyyn liittyvistä täytäntöönpanotoimista ja järjeistetään jo käytössä olevia välineitä ja verkkoja. Sisältö on seuraavanlainen:

- Perustetaan **yhteinen selkeyttä lisäävä järjestely**, Europass, joka on yhteisellä logolla varustettuja asiakirjoja sisältävä kansio. Aluksi kansiossa on eurooppalainen ansioluettelo – jonka ympärille kansio rakentuu –, korkeakoulututkintotodistuksen liite, Mobilipassi (laajennettu Europass-todistus), eurooppalainen kielisalkku ja ammattitutkintotodistuksen liite. Kansioon voidaan lisätä myöhemmin uusia asiakirjoja.
- Hahmotellaan koordinoitua Europass-tietojärjestelmää.
- Huolehditaan täytäntöönpanosta:
 - Päätöksen täytäntöönpanoon kansallisella tasolla liittyvistä tehtävistä huolehtii kussakin maassa **yksi keskitetty elin**.
 - Korostetaan tunnetuksi tekemisen, tiedottamisen ja ohjauksen merkitystä.

Todelliset muutokset kohdistuvat etenkin Europass-todistukseen. Arviointitutkimuksen tulokset ja eräiden sidosryhmien esittämät näkemykset huomioon ottaen ehdotetaan, että luovutaan vaatimuksesta, jonka mukaan eurooppalaisen koulutusjakson olisi oltava työhön liittyvää vuorottelukoulutusta. Välineen soveltamisalaa näin laajentamalla saadaan sen piiriin kaikki toisessa maassa opiskelutarkoituksessa vietetyt jaksot. Välineen uudeksi nimeksi tulisi Mobilipassi. Lisäksi muutettaisiin asiakirjan rakennetta, jotta liikkuvuuteen liittyvät kokemukset voitaisiin kuvata tarkemmin.

Muita jo käytössä olevia asiakirjoja, kuten korkeakoulu- ja ammattitutkintotodistuksen liitteitä, muutettaisiin varsinaisesti vain lisäämällä niihin Europass-logo. Lisäksi tarvitaan jonkin verran tiedonvaihtoa Europass-järjestelyä koordinoivan elimen kanssa. Asiakirjojen antamisesta vastaisivat edelleen samat tahot kuin nytkin vakiintuneita menettelyjä käyttäen.

2. **Kaavailtujen kustannusten määrittäminen.** Tämä rahoitus selvitys koskee vain kehittämisvaihetta (2005–2006) varten annettavaa yhteisön rahoitusta, sillä jatkossa tuki olisi järjestettävä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen uusista ohjelmista, joita valmistellaan parhaillaan. Vuosikustannukset eivät muuttune merkittävästi seuraavina vuosina: toiminnan laajentuminen saattaa lisätä kustannuksia, mutta toisaalta toiminnan käynnistämiseen ja kehittämiseen vaaditaan kahtena ensimmäisenä vuotena voimakkaampia toimia, joita ei vuoden 2006 jälkeen enää tarvita.

Ehdotetun toiminnan hallinnossa olisi noudatettava **epäsuoraa keskitettyä mallia**, jolla tuetaan kansallisten toimistojen toimintaa varainhoitoasetuksen 54 artiklan mukaisesti. Kansalliset toimistot vastaavat kaikesta toiminnasta, johon kuuluvat etenkin seuraavat:

- **Tunnetuksi tekemiseen ja käyttöönottoon liittyvät toimet.** Kustannukset ovat suhteellisesti suuremmat ensimmäisinä kahtena vuotena. Europass-järjestely ja sen asiakirjat ovat viestintävälineitä, joiden tehokas tunnetuksi tekeminen edellyttää ehdottomasti riittävää tukea. Kahden ensimmäisen vuoden aikana olisi kussakin maassa järjestettävä ainakin yksi suuri aloituskonferenssi ja yksi pitkäjänteinen tiedotuskampanja. Suurissa maissa tapahtumia järjestettäneen enemmän. Aloituskonferenssin keskekustannuksiksi voidaan arvioida 60 000 euroa. Muihin toimiin kuuluu pienempiä tapahtumia, esitteiden, julisteiden, korttien ja videoiden tuotantoa ja levitystä sekä muuta markkinointia eri viestimissä. Keskekokoisen maan kansallinen toimisto tarvitsee näihin toimiin ainakin yhden kokopäiväisen työntekijän tässä toiminnan alkuvaiheessa. Tunnetuksi tekemisen kustannukset (aloituskonferenssi mukaan luettuna) olisivat kahdessa vuodessa noin 120 000 euroa. Henkilöstömenojen osuus olisi noin puolet.
- **Tietojärjestelmien ja portaalien kehittäminen ja hallinto kansallisella tasolla.** Eri maiden Europass-toimistojen on varmistettava, että kaikki Europass-asiakirjoja myöntävät elimet pystyvät täyttämään ne sähköisesti. Tietojärjestelmään liittyvät kustannukset kahden vuoden aikana ovat arviolta 100 000 euroa, joista henkilöstömenojen osuus olisi kaksi kolmasosaa ja loput olisivat teknisiä kustannuksia (Internet-kustannukset mukaan luettuina).
- **Europass-asiakirjojen levittäminen, käyttäjien tukeminen sekä yleinen koordinointi ja verkkotoiminta.** Kansallinen toimisto huolehtii suoraan nykyisen Europass-todistuksen korvaavan Mobilipassin hallinnosta, saattaa eurooppalaiset ansioluettelot ja ammattitutkintotodistuksen liitteet käyttäjien saataville ja antaa käyttäjille tukea. Toimiston olisi koordinoitava kaikkia toimia, jotka liittyvät muihin Europass-asiakirjoihin, joita antavat korkeasteen oppilaitokset (korkeakoulututkintotodistuksen liite) tai joita on erimuotoisia (eurooppalainen kielisalkku). Toiminnan kustannukset vaihtelevat suuresti maan koon mukaan, mutta keskimäärin ne lienevät vuosittain noin 40 000 euroa (henkilöstökustannukset) eli kahtena toimintavuotena yhteensä noin 80 000 euroa.

Europass-toimiston toimintakulut olisivat vuosittain keskimäärin noin 150 000 euroa eli kahdessa vuodessa 300 000 euroa. Jos yhteisön rahoitusosuus on 50 prosenttia, kansallisten toimistojen toiminnan tukemiseen menisi vuosittain keskimäärin **75 000 euroa maata kohti**. Kun vuosia on kaksi ja maita 25, **kustannukset tuesta toimen täytäntöönpanolle kansallisella tasolla olisivat yhteensä 3,750 miljoonaa euroa.**

Kuten edellä todettiin, yksi kansallisten toimistojen tehtävistä on Mobilipassin hallinto. Mobilipassi on laajennettu versio nykyisestä Europass-todistuksesta. Pelkästään Europass-todistuksen hallinnosta syntyvät kustannukset voidaan arvioida jättämällä laskuista pois kaikki muut Europass-järjestelyyn liittyvät tehtävät. Tuki nykyisen Europass-toiminnan täytäntöönpanoon 15 jäsenvaltiossa aiheuttaa hieman yli 1,2 miljoonan euron kustannukset. Kun jäsenvaltioita on 25 ja vuosia kaksi,

nykymuotoisen Europass-todistuksen tukeminen maksaisi noin 4 miljoonaa euroa.

Mobilipassi on kuitenkin paljon laajempi kuin nykyinen Europass-todistus, ja sen kohderyhmäkin on kooltaan moninkertainen. Esimerkiksi Erasmus-opiskelijoiden vuotuinen määrä (yli 100 000) on nelinkertainen verrattuna Europass-todistuksiin kirjattujen eurooppalaisten koulutusjaksojen määrään. Mobilipassilla voidaan arvioida olevan kaikkiaan liki 150 000 käyttäjää vuodessa, kun Europass-todistuksen saa vuosittain noin 25 000 henkeä. Kansallisten Europass-toimistojen koordinointi, neuvonta- ja ohjaustehtävien määrä kasvaa vastaavalla tavalla, koska niiden piiriin ei enää kuulu pelkästään ammatillisia oppilaitoksia vaan myös kaikki Erasmukseen tai muihin liikkuvuusjärjestelyihin osallistuvat korkea-asteen oppilaitokset.

Vertailusta käy selvästi ilmi, että kun toimintaa järkeistetään, se tehostuu: koko Europass-järjestelyn tukeminen maksaa saman verran kuin nykyisen Europass-toiminnan tukeminen.

Euroopan tasolla syntyvät kustannukset liittyvät verkoston toimintaan (kahtena vuotena yhteensä kuusi kokousta), paperisten asiakirjojen tuotantoon (noin 300 000 kappaletta) sekä videofilmin tuottamiseen (kustannukset perustuvat nykyisestä Europass-toiminnasta **saatuihin** kokemuksiin: sekä liikkuvuutta että Europass-todistusta käsittelevän videon tuotantokustannukset olivat noin 75 000 euroa).

5.3 Toteuttamismenettelyt

Ehdotettu toiminta **toteutetaan** osin Euroopan tason toimin (verkkojen koordinointi, Euroopan laajuinen tietojärjestelmä ja Internet-sivusto, markkinointitapahtumat ja -toimet) mutta pääasiassa kansallisin toimin, joista huolehtivat kansallisten viranomaisten nimeämät toimistot.

Kansallisen **tason** toteutusta tuetaan kansallisille toimistoille annettavilla toiminta-avustuksilla.

6. RAHOITUSVAIKUTUKSET

6.1 Kokonaisrahoitusvaikutus, B-osa (koko ohjelmakaudeksi)

6.1.1 Rahoitustuki

Maksusitoumusmäärärahat milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jakautuminen	2005	2006	2007				Yhteensä
Tuki täytäntöönpanoon kansallisella tasolla	1,875	1,875					3,750
15 03 01 01 YHTEENSÄ	1,875	1,875					3,750

6.1.2 Tekninen ja hallinnollinen apu, tukimenot ja tietotekniikkakustannukset (maksusitoumusmäärärahat)

	2005	2006	2007				Yhteensä
2) Tukimenot							
a) Selvitykset							
b) Asiantuntijakokoukset	0,049*	0,049*					0,098
c) Tiedotus ja julkaisut	0,076	0,076					0,152
Kohta 2 yhteensä	0,125	0,125					0,250
15 01 04 05 YHTEENSÄ	0,125	0,125					0,250

* 3 verkon kokousta x 1 edustaja x 25 jäsenvaltiota x 650 = 48 750.

6.2 Toimenpidekohtainen kustannuslaskelma, B-osa (koko ohjelmakaudeksi)⁵

Maksusitoumusmäärärahat milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jakautuminen	Suoritteen tai tuotoksen tyyppi (hanke, asiakirja jne.)	Suoritteiden tai tuotosten määrä (yhteensä vuosiksi 1–n)	Yksikkökustannus keskimäärin	Kokonaiskustannukset (yhteensä vuosiksi 1–n)
	1	2	3	4=(2X3)
Tuki toteuttamiseen kansallisella tasolla. Kansallisten toimistojen tehtäviin kuuluu mm. tunnetuksi tekemistä (videoita, esitteitä, tapahtumia jne.), kansallisen tietojärjestelmän kehittäminen ja hallinto, Europass-asiakirjojen levittäminen sekä yleiset verkostotoimet. Ks. kohta 5.2. Budjettikohta 15030101 (ent. B3-1020)	Kansallisen toimiston toiminta	50	0,075	3,750
Toteutus Euroopan tasolla. Budjettikohta 15010405 (ent. B3-1020A)	Kansallisten toimistojen tapaamiset	6	0,01625*	0,098
	Asiakirjojen tuottaminen**	1	0,090	0,090
	Markkinointitapahtumat ja -toimet (video)	1	0,062	0,062
KOKONAISKUSTANNUKSET		=	=	4,000

* Yhden kokouksen kustannukset: 25 X 650 = 16 250 euroa.

** Asiakirjojen tuottaminen: 300 000 kappaletta X 0,300 euroa (keskimääräinen yksikkökustannus mukaan luettuina kehittämiskustannukset – grafiikka, prototyypit jne.).

⁵ Lisätietoja erillisessä ohjeasiakirjassa.

7. VAIKUTUKSET HENKILÖSTÖÖN JA HALLINTOMENOIHIIN

7.1 Vaikutus henkilöstöön

Toimen laji		Toimenpiteen hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö		Yht.	Tehtävän kuvaus
		Vakinaisia toimia	Väliaikaisia toimia		
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt	A	2		2	Politiikan kehittäminen, koordinointi ja hallinto, rahoitus- ja yleinen hallinto, sihteeristöpalvelut
	B	1		1	
	C	1		1	
Muu henkilöstö					
Yhteensä		4		4	

7.2 Henkilöstön taloudellinen kokonaisvaikutus

Henkilöstön laji	Määrä euroina	Laskutapa*
Virkamiehet	432 000	4 x 108 000
Väliaikaiset toimihenkilöt		
Muu henkilöstö (budjettikohta mainittava)		
Yhteensä	432 000	

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

7.3 Muut toimesta johtuvat hallintomenot

Budjettikohta (numero ja nimike)	Määrä euroina	Laskutapa
Kokonaismääräraha (osasto A7)		
A0701 – Virkamatkat	3 300	5 virkamatkaa x 650* EU:ssa ja muissa osallistujamaissa
A07030 – Kokoukset	23 400	3 työryhmän kokousta x 12 osallistujaa x 650 = 23 400
Tietojärjestelmät (A-5001/A-4300)		
Muut menot: A-osa (eriteltävä)		
Yhteensä	26 700	

* Yksikkökustannukset

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

¹ Mainittava komitean laji sekä ryhmä, johon se kuuluu.

I	Yhteensä vuodessa (7.2 + 7.3)	458 700 euroa
II	Toimen kesto	2 vuotta
III	Toimen kokonaiskustannukset (I x II)	917 400 euroa

Henkilöstö- ja hallintovarojen tarve katetaan määrärahojen kohdentamista koskevan vuotuisen menettelyn yhteydessä hallinnoivalle pääosastolle myönnettävillä varoilla.

8. SEURANTA JA ARVIOINTI

8.1 Seurantajärjestelyt

Seurantatietoja kerätään hallintoelinten tiedoista ja kansallisella tasolla tehtävistä selvityksistä. Kohdassa 5.1.1 olevasta tavoitetaulukosta käy ilmi, millaisia tietoja kunkin tavoitteen osalta kerätään saavutusten arvioimiseksi.

8.2 Arviointijärjestelyt ja -jaksot

Komissio laatii ulkoisen arvion perusteella arviointikertomuksen neljän vuoden välein päätöksen tultua voimaan.

Koska ehdotetun toiminnan toteuttamisesta on vuoden 2006 jälkeen määrä huolehtia todennäköisesti vuonna 2007 käynnistyvien uusien ohjelmien puitteissa, ensimmäinen arviointikertomus olisi laadittava ja rahoitettava samoissa puitteissa.

9. PETOSTENTORJUNTATOIMET

Kaikissa rahoituspäätöksissä sekä komission ja edunsaajien välisissä sopimuksissa taataan komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle mahdollisuus tehdä tarkastus yhteisön avustuksen edunsaajan luona ja mahdollisuus vaatia todisteet sopimusten ja oikeudellisten sitoumusten puitteissa kirjatusta menoista viiden vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä.

Avustusten edunsaajien on laadittava selvitys hankkeesta ja sen kuluista, jotka tarkastetaan sekä kustannuslajien että niiden tukikelpoisuuden osalta yhteisön avustukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti sekä sopimusehdot, taloudelliset näkökohdat ja moitteettoman varainhoidon periaatteet huomioon ottaen.

Rahoitussopimukseen liitetään tiedot rahoituksen hallinnosta ja sen käytöstä niiden menojen määrittämiseksi, joihin sopimuksen alainen rahoitus on käytettävissä. Tarvittaessa yhteisön varoilla katettavat, edunsaajan kirjanpitoon merkittävät kustannukset voidaan rajoittaa todellisiin, tunnistettaviin ja tarkistettaviin kustannuksiin myönnettyjen avustusten valvonnan ja tilintarkastuksen (sekä rahoituskohteiden valinnan) helpottamiseksi.